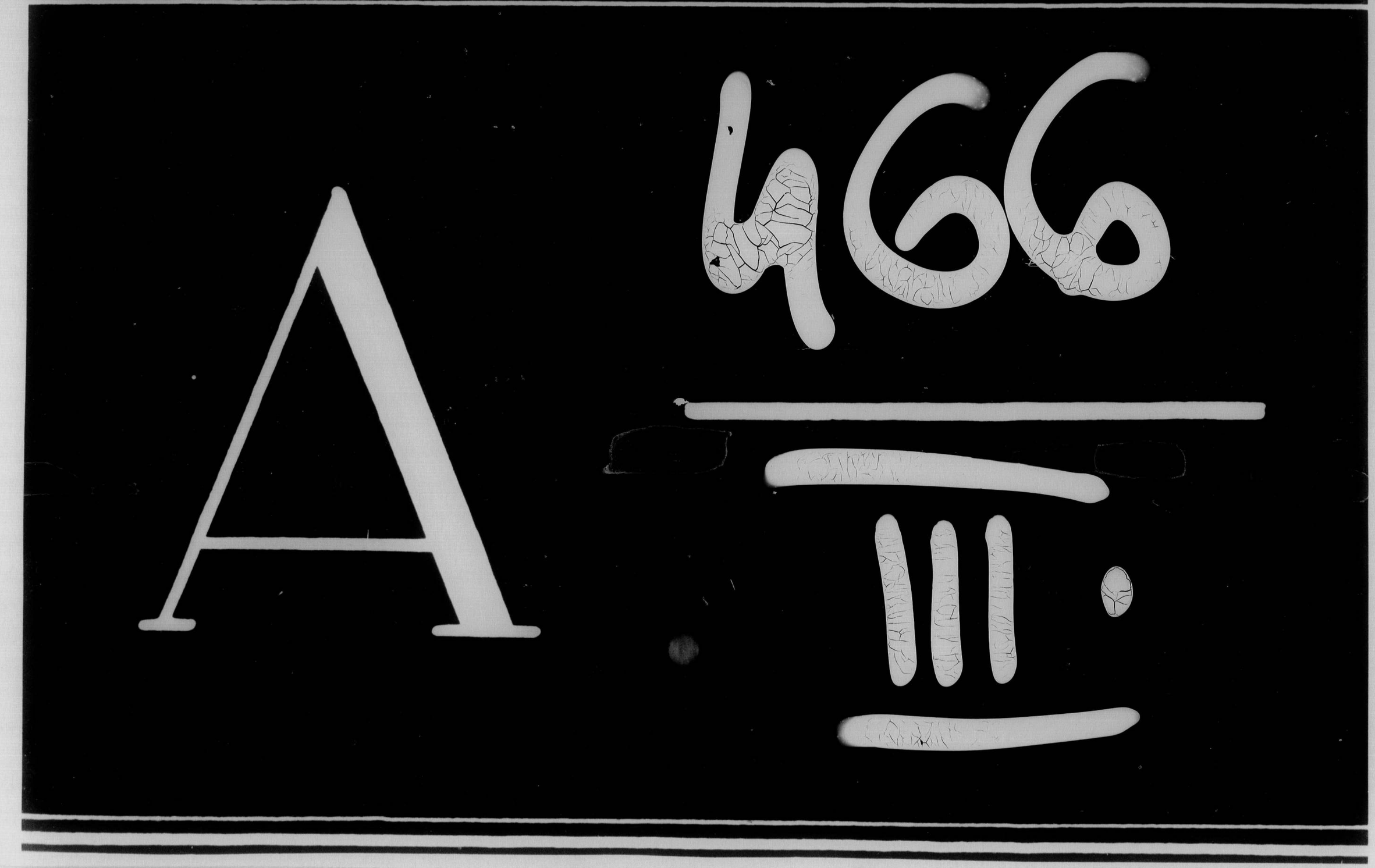
A
466

1

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

MIKROFILMTÁR

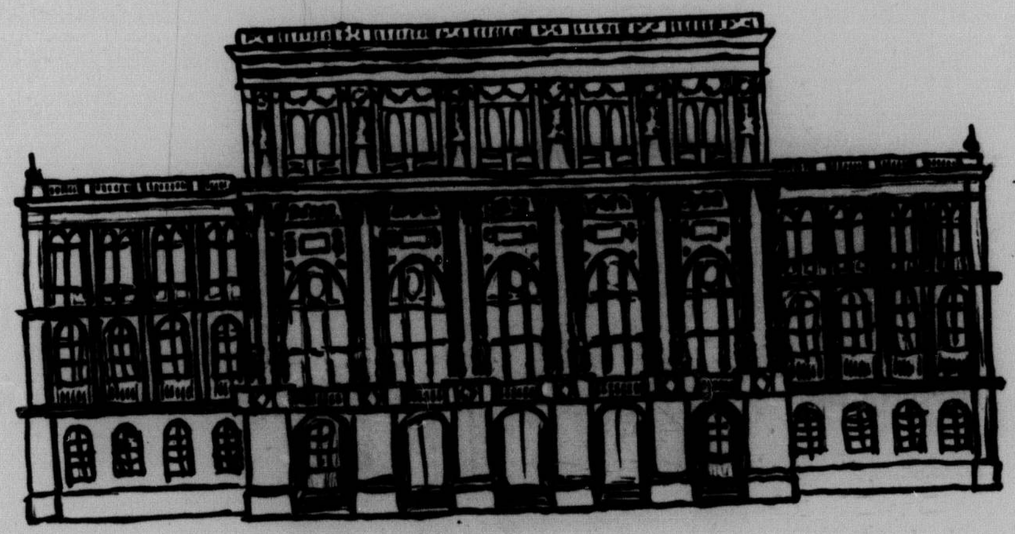

BUDAPEST

BIBLIOTHECA ACADEMIAE SCIENTIARUM HUNGARICAE

1959

FOTO
Sz. T.

MTAK – KÉZIRATTÁR
MAGYAR IRODALOM
LEVELEZÉS
4°
104.

TOLDY FERENC LEVÉLTÁRCAJA

XLIX. „Z"

M. Irod.
[Levelezés.]
4 dr.
104. Szám.

[Levelezés.]

Toldy F. levél tárája.

XLIX. Kötet.

Stettner György	22 levele.
Zádor György	5 "
Zajzoni	1 "
Zatrogh Dániel	1 "
Zay Károly gr.	3 "
Zengedy István	2 "
Zerdahelyi Lőrincz	2 "
Zerich Tivadar	1 "
Zerzeny E.	1 "
Zerpák Antal	1 "
Zeyk János	2 "
Zilahi Károly	1 "
Zipser dr.	3 "
Zombory Lipót	3 "
" Erzsébet	1 "
Van Zuylen van Nyevelt br.	4 levele.
Zsendovics József	3 "
Zsoldos Ignácz	14 "
" János	4 "
Zömbüry György	1 "
Zündel tr.	1 "
Egy kis bíldny	1 "
Dr. Szekács és Bloch Mórics	1 levele.

Pfeifer

M. Irod.
[Levelezés.]
4 dr.
104. Szám.

Pfeiffer Nándor 1 levele.
Gr.
és Ürményi József 1 "
Többek nevébenírt 1 "
Miklosich és Hammer levele 1 "
Kroszy József 1 "
Országgyűlési Lfjúság 1 "
1 Vörösmarty mihály

30 levelezőtől 84 levél.

Régi jelzés: 207. Szám.

Kis Keszi, nem tom hányadik
Aprilis 1827.

Kedves kis Bülbülöm.

Én magának most egy levelet irok,
á mint látharja, de gondolja
el csak, mi lesz benne! Megbün-
tethetném magát parasztt károm-
kodásokkal, megszédíthetném bül-
bül-hizelkedésekkel, kedvét
nyerhetném hazugsággal, és
agyon meg agyon ölhetném
egy kurta igazsággal; de én
magát, édesem, nem bántom,
mert maga az én kedves kis
bülbülöm, az én giliczém,
gyümölcsöm, mindenem; egy
mézes szaju vastag kis madár
magát, kit á Kegyek simára
szoptak, 's fölöltözettek szürke köpönyegbe,
á hiterességnek köpönyegébe, mely-
nek két három, 's több szine is
van, á mint az idő magával
hozza.

Lássa hát éd, kis madaram,
én magának nem véthetek, gyön-
gyöm, szép kis cselédem, lehetet-
len hogy magának vétsek; inkább
egy kitya fejü tatárnak, egy
könek vagy á mint még több, egy
szihlának, pedig tudja, szihlák
tartják ~~fel á~~ össze á földet;
ha nem volnának, á föld
le süledne, az ég is alább szállna
's fterkós bottal verné be fejünket,
tudnüllik ha akkor s levegőben
függnénk, mint az akasztottak.
Oh de hogy bántanám én magát,
lelkem, inkább zsírt ennem
vajat innám, mint az úri tót,
inkább hogy á legnagyobbat mondjam,
Szűz leányny al hálnék, olly szűk
helyen, hogy egymás mellett el
sem férhetnék. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
Ne féljen hát tőlem galambom,

kis cziczám; mert én ollyan jó
ember vagyok mint á falat kenyér,
vagy mint görbői Patvarisunak
szalonna á böjtben, jobb vagyok
á Crémi tatárnál, szelidebb á
tikhordó kányánál, ártatlanabb
á hideg vette légynél, csak hogy
szegényebb á templom egerénél,
gazdagabb az arany bányaknál;
mert eszem és iszom mint á négy lábu
állatok, nagyal alszom á denevérsch-
kel, 's este viragzom, mint á tök,
és mindezek fölött illy sok
semmit össze tudok irni, 's kilencz
ven kilencz ohaim vannak hogy
többet ne irjak, hanem magát
~~[illegible]~~ aranyom, és
tundöklő czüstöm, nagyon szépen
kérjem, hogy ezt á levelet adja
ált Gyurinak; mert szállását
nem tudtam fölirni. 's most
szivem, magzatom, csókolom

magát igen méhesen; mert
méhek' országában lakom, eszem
á elelkét magának, és maradok
Senki Pál, vagy legalább
Vörösmarty Mihál, á ki á
sík mezőket bömbölő bikuhán
kedvetknül jírja, és semmit
sem csinál, – de fog.

Paziázi Tressen urakat az úr Isten
éltesse! Azért irtam
nerecket körben, hogy az első-
ségen össze ne veszszenek.
A' jó Isten verje meg üket
~~[illegible]~~, különösen
Tressert sok gyászoló özvegyek-
kel árvákkal, az én kis Paziá-
zimat ~~meg~~ pedig uczéllal ková-
val, hogy mikor bucsúzatlan-
sagáért bosút állni meggyek,
legalább rá gyujthassak nála.
– Éljen babám, kis bültülöm,
Isten magával.

Buda, Jan. 26d. 1827.

Édes barátom!

3d. vettem levelét á Receptekkel együtt;
azon nap volt természetes széke
betegünknek azért is á pilulákat
mingyárt elkészíttettem's még az
nap délután 4 órakor adtam-be ne-
ki ötöt; 24d. is folytattam reggel 7.
délben 11. és délután 4 órakor; de
mivel ez nap széke nem volt; 25dikben
az enyhítő electuariumból egész na-
pon által óránként egy kávés ka-
lánnal adtam-be neki; de noha
az egész unciát bevette is: mind ed-
dig nyílása nem következett. A' pi-
lulákkal tegnap felhagytam mert úgy
véltem hogy á laxativá erejének ta-
lán ellent állanának. Egyébiránt az
egészségben jobbra fordulásnak ve-
hetem azt, hogy á nyelv egészen
tiszta, á gyomor á hosszabb szék
nem lété mellett is nem nehéz,
ritkábban

ritkábban böfög, az erő nevekédik,
az evés utáni bágyadás múlik, az
izzadás 's kiütések pedig egészen
elmúltak, a' szájíz jő, az álom
csendes, húzamos, 's frisítő. Csu-
pán a' szék nem rendes 's a' rham-
mai fájdalmak mutatkoznak
hol egyik hol másik tagban,
Az életrend ez: reggel 8 órakor
egy kis húslé zsemlyével, 10 kor
félcsésze fekete kávé egy kalán
tejjel 12 kor húslé és borjú vagy
bárány becsinált és sült, 's egy
keves fekete kávé estve 7-kor
az a' mi délben kávé nélkül.
Irja-meg édes Jerim minél e-
lőbb a' mit jónak lát 's ha a'
pilulák folytatását rendeli, azt
is hogy minemű befőzöttel ve-
gye-be mert máskép nem vehetí,
Eddig fái bodza befőzöttben
(decoctum

(decoctum baccarum sambuci)
adtam-be neki, ezt tartván
legártalmatlanabbnak. Válaszát
kikérvén, csókolom

Barátá
Stettner

Dec 29.
Dictum Fr. Graminis cum
Arcani Impl. & Extr. Lig.
ana dr 2.

Megh. máj. 21. Csep, Május 19d. 1827.

Kedves Barátom.

Bolikban szerencsésen az az eső nél-
kül dűlés nélkül megérkeztünk.
A' kocsirázás ugyan egy kicsinyt
nehezére esett nőnnek, de már na-
ponként jobban érzi magát. Vörös-
martyt a' neki tett időhatárhoz ké-
pest még ma és holnap várom 's né-
hány nappal tovább is; azonban már
alig remélem feljövetelét. – Pest-
re érkezhető leveleim iránt elfeled-
tem rendelést tenni: kérem Édes Fe-
rim házi asszonyomat minél előbb ke-
resse és kérje meg, vagy ha lehet édes
atyja által is valami módot keres-
sen azok kiváltásokra. Most Wag-
ner Collectaneaját olvasom. Az I.
Tized 160-1. lapján Zrínyiről azon
túl mit róla a' mi Kazinczynk mond
azt találom: „hogy a' Bajor és Würtem-
bergi Herczegek atyjoknak hitták, és
hogy 1665-ben Nov. 18d. ölettettmeg;
's azon sírirást mit neki a' Würzbur-
giak készítettek: de nem azt, hogy

Lengyel

Lengyel királyságra hívatott volna. Ő
volt nemzetségében Miklós néven VIId.
— VIId. Györgynek és Rimaszécsi Széchy
Katalinnak idősbik fijok. —
A III. Tized 60-1. lapjain ez vagyon:
Köpcsényi (Báró vagy Gróf ?) Liszthy
László született Ráthóti Pyula-
fy Susánától és Liszthy Ferencztől.
A Királyi Ügyésztől bizonyos vérké-
ért vádoltatván Décsben lenya-
kaztatott 1659 — 1662. között.
Mert az 1659: 112. törvényczikkely-
ben rendeltetett, hogy bünét a Ná-
dor itélje-el 's büntesse-meg: az
1662-ik Dieta Végzéseinek 53d.
pontában pedig már arról panasz-
kodnak az Ország rendei, hogy Lisz-
thy Austriában halállal büntette-
tett, 's Köpcsényi javai a Fiscus'al-
tal elfoglaltattak. Nem á mi Lász-
lónk hanem még Id. István voltaz
ki hamis pénzverésért Pozsonyban
itéltetett-meg 's Köpcsenynek felét
elveszterte. — Legyen ezekre fi-
gyelemmel.

Kisfaludyt, Fretsert 's Paziazit szi-
vesen csókolom magával együtt,
's kedves levelét ujságokkal töm-
ve, Komáromon által ide Csepre
Tek. Thaly István Jöbiró Ur háza-
hoz utasítva elvárom,

barátá

Stettner

U.G. hölgyem igen szívesen tiszte-
li.

Zúmji - Liszti.

Megk. Máj. 28. Csep. Május 26d. 1827.

Édes Ferim!

Tegnap, épen midőn Vörösmartynkkal Komáromnak 's várának megtekintésére mennénk, vöni á maga levelét, 's örömmel értettem tudósításait. Most pedig ezekre kérem, Himfy levelét azon leveleimmel együtt mellyek háziasszonyomhoz netalán eddig érkeztek első alkalommal küldje ide Csepre á borítékra magyarul világosan feljegyezvén, hogy Thaly Jóbiró Úr' házához küldessék-ki; az 1818d. T. Pipijt. valamellyik füzetében vagynak Tanóságh versfeyek az Vitézeknek nézze meg nem lehetne-e használnunk Poésisünk régiségeiben; Balassa Bálint, impiger juvenis ac Martis simul & Palladis cultor utrumq (mint Istvánffy mondja) az Esztergami vízivárás ostromán ágyékban, lövetvén Május 20d. 1594; kevés napok mulva meghalt. (Istvánffi edit. Colon. Agripp. 1685. Lib. XXVIII. pag. 407.)

Rimai

Rimai hihetőleg Bochkay István
tisztje vala, mert midőn 1606-
ban Dec. 28d. Bochkaynak halála
történt volna annak teste eltaka-
rittatására Istvánffy szerint Pécsi
Simonnal és Deák Pállal együtt,
Rimai János, a mint hiszem a Poeta
rendeltetett; ez. Libro XXXIV. p. 549
ezeknek, ha különbben késő volna,
vegye hasznát a correctura alkalmá-
val; Paziazit nevemmel is kérje-
meg a másadik correcturára, hogy a
nyomtatási hibákat minél inkább ely-
kerülhessük. Vörösmartyval egy idő
mulva fogunk útnak indulni 's ha
feltétünk teljesülend, látni fogjuk
Pannonhalmát, Tétet, Sümeget és
Miklát. Barátinkat csókolom, s a
midőn válaszát ujságokkal tele, s a
Himfy levelét minél előbb elvárnám
hölgyem tisztelete mellett 'szivesaok,
jaimmal maradok

hű barátja

Stettner

Balassa. Rimai.

Pápa, Május 30d. 1827.

6

Édes Ferim!

Tegnap értünk Pannonhalmára 's
különös örömünkre Endrét Pázmán-
di magánjában értük, melly á Sz.
Mártoni monostortól csak félórányi
távolságra fekszik. Endre két hét
mulva szándékozik Pestre 's i-
gérte hogy á mi Károlunknak vi-
szen egy Epistolát Aurára számára
ha csak dolgozhatik addig va-
lamit. —

Balassa Bálintról olvassa
-meg édes Ferim Budai Polgári
Lexikona I részét ottan 126–30.
lapokon interessans tudósítások
vannak róla, 's ezekből ha meg
lehet teljesítse á róla adott
czikkelyt. Válaszát csak Sepre
várom, 's minden barátinkkal
egyetemben Miskánkkal együtt
csókolom 's maradok

igaz barátá
Jenyéry

Csep, Június 25d. 1837.

Édes Barátom!

30d. Majusi levelét Himfy' bele zárt válaszával együtt Du-
kában Jun. 14d. Junius 19d. irt levelét pedig tegnapel-
lőtt vettem. ~~Mágyar~~ Június 1jén temetők-el Pápán Pá-
payt, ki halála előtt kevéssel ajánlott 1000 pengő
forintot á felállíttandó M. Akademiára. 15dikben
látogatók-meg Sümeghen Himfyt, ki bennünket
nagy emberséggel 's nyájassággal fogadott, emktette
á maga válaszát is és kérését uj daraboknak
közlésök iránt; de mentette magát, hogy még Au-
rórá számára sincs valamit dolgozni ideje 's kedve.
Hölgye beteges, 's nagy részint ágyban fekvő, az vala-
most is 's nekünk nem lőn szerencsénk őt üdvö-
zelhetni. Előttünk kevéssel fordultak ott meg Vi-
kovics és Benyóvszky. Somogyban nem valánk,
's igy Perzsenyit ez úttal nem láthatók. - Az É-
let és Literatura számára szereztem egy Kalvinista
egyházi beszédet 's majd magammal leviszem.
Toldy' recensiójit Pannonhalmán, Pápán, Zalá-
ban és Komáromban is nagy javallással fogadták,
kár volt Diligenszon nem küldeme-fel hozzám
Csepre példányokat. Á kézikönyv előhaladtának
örülök, szives részvéttel várják mindenfelé.
Kedves hölgyem naponként jobban van 's ma-
gát

gát nagyon tisztelt; erősebb szinűnek: de nem tőzi
Levelének Vörösmarty illető szíttelye nagyo
váratlan vala előttem: nem mintha én csak egy p
lantatig is habozhattam volna; hanem mivel bizo
bodnom kelle a maga könnyű hitén s bizatlan
dasán, és a felett hogy Vörösmarty mázat nem tűr
miltegyár olly rosszul ismeri, tepso lévén felvle co
egy pertzig is hinni, hogy ő effelét, ha akarna, in
kább mégnek, mintsem önmagának mondana. De e
zért Ő-ij maga fogja megbugozni a maga hobakát.
Nagyon sajnálom, hogy Karolinnak kedve nincs.
Mozdítsa mind őtet a munkára, mind Bárfayt is a
dolgozásra; én ugyan ezt ezeltozem Mistával.
kérdje-meg Károly, kitől küldte-el az Aurorákat-e
Salamonokat Zalaba, mert vala még egyik sem e
kezete-el, Durinó 7dibéig. Vette-e, mega az én Ba
pai levelemet s megmondta-e Károlnak, hogy Storvar
Endre egy Ernestolat vagy magát visszavette-le vagy pedig
obverterlen küldeni fog. En a jövő holnapó elején olve
tetlen kéneyet; de minél előbbi levelét még meg
vom. Most pedig magát minden barátinkkal együtt szívesen
csókolván maradok

szerető barátja
Stettner Győzi

Büdbül, ea ha jó ember nem volnék, káromkodva feledném magának, hogy nem repelt olyan mondolatot fölvenni ellenem. Doneius Oliasz mellé tegyen is, nem gondolok vele, csak valha eszébe ne jusson, hogy Korácsóczy, vagy a Török basa, vagy a pugrila nem zerkeges hozzám igázza, mert akkor mellem felkiáltok Uram ne vigy kisértetbe; de szabadíts meg a gonosztól, Amen.
Julius elején fenn leszek, addig csókolom magát
s minden szerelmesimet Vörösmarty

Megk. 12. Aszp, Julius' 10d. 1837.

Édes Barátom.

8d. Juniusi levelét ez előtt ötöd napp
pal vettem ugyan, de rá ebbig nem
válaszolhattam nem lévén alkalom
a Postára. – Vörösmarty köszöntése
már itt nem ére mert ő 27dikben
indula kezibe; s ha feltétte gátot nem
szenvedett eddig bizonyosan Bestenie
van. Engemet környülményeim még egy ide
dig itt tepen tartóztatnak, legalább
is addig; mig Barátom válaszát veem
dom. Mit csinálnak a mi Bestiben barát
inak Kisfaludy, Fraterr, Baziadi; hogy
van kazinczyink a nyájas öreg, hogy
fiaja és szemere és fiai. Storvar nyo
maja-e már a Vist lezkéber. Ohajtan
nék környülményes tudósítást arról is
miből allott Döbrentsivel való vaszo
ulközése? Küldje-meg kérem azon
könyveknek lajstromát is mellyeket
Fabián számomra magánál hagyott.
Hölgyem napronkénti jobban van s mar
gát nagyon tisztelt en pedig csókolom
minden barátinnal együtt s válaszát
minél előbb elvárván maradok barátja
Stettner

Csep, Aug. 12d. 1827.

Kedves Barátom!

Búcsuvétlen jövék-el; dolgaim úgy kivánták: 's én
a maga barátságos kímélésére számoltam. Tegnap
estve 5 órakor indúltam Budáról 's egész éjjel
utazván ma délelőtt érkeztem-meg. Azon kétle-
velet mellyet maga legutószor küldé hozzám,
a magáét tudnillik és Fábiánét 's talán hölgyem-
hez ezen czím alatt: à Madame Julie de
Stettner née de Thaly. irott leveleimet is Kon-
máromból retourozták: kérem egész bizodalom-
mal legyen munkás benne hogy ezeket meg és
visszakaphassam 's a foganatról, a szokott uton
minél előbb tudósítani ne sajnáljon. Csókolom
minden barátimmal együtt 's vagyok

szerető barátá

Stettner György

Moor, Szept '12.

Csep, Sept. 3d. 1827.

10

Édes barátom,

Antal sógorom mindjárt az országgyülés végével
ide haza érkezvén, á számára Pozsonyba küld-
dött példányokat meg nem kaphatta: azonban
ha az Evangelikusoknál szokott iskolai esz-
tendő beállandt, ha ugyan addig á könyvek
vissza nem küldetnek, vendelest fog tenni az-
zoknak ki osztások 's á mennyire szükséges
Bécsbe is küldetésök iránt. Sajnálom hogy
Pesten Bajzával nem találkozhattam; majd tan-
lán november kipótolja ebbeli káromat. A könyv-
ekat Komáromban még nem nézerhettem, majd
ha kezemhez jönek gondoskodom eladatások
felöl. Én hölgyemmel együtt, ki még most is
beteges, jövő héten indulok Pestre, óhajtom
hogy ott minél előbb ölelhessem. Hölgyem
's sógorom velem együtt csókolják 's én vagyok

szerető barátja

Stettner György

Pest, november 15d. 1829.

Kedves Barátom! 11a

Egy szót végre tőlem is az idegenben. Na-
gyon sajnálom, hogy barátommal indulá-
sa előtt nem találkozhattam, 's utjához
szerencsét csak ohajtással kivánhaték.
Köztünk, mind házi körönben, mind á szép
négyes' három levelkéji között, á szent kör-
-ben, 's á Bártfay ház' vendégeinél, gyak-
ran kedves emlékezetben van. Bajza
barátunk olly szíves, közleni leveleiből
á reánk tartozókat. Utazása szerencsépin
mindnyájan szívből örvendünk; tapaszta-
latait 's ismeretségeinek egy részét én
kiváltképen irígylem. Ide tartoznak kü-
lönösben: Oken, Laden, Krug, Pölitz,
Pöthe, Tieck, Paulus (ez á Schlegel ipa?)
Freyburgi 's Bonni ismeretségeinek elő-
re is örvendek; Rotteck, Schneller, és Schle-
gel Aug. Wil. előttem örök tiszteletü ne-
vek. Heidelbergben nem ismerkedett-e meg
á nagy hiru 's világos fejü Daubbal? Hát
Berlinben á derék Jahnnak hallani-e hi-
rét? ki szabadult-e már Küstrinből? —

Mi

Mi itten tettben csak vesztegünk. Százfe
szándékozunk; de az á bajunk, hogy szándékoz
mint egyker Kazinczy irá Szemetéről, csak szá
dékok maradnak mindég. Bártfay hivatalos kodik
Helmeczy gazdálkodik, Kisfaludy fest, Bajza os
tozik, Vörösmarty maga sem tudja, mit csinál, én ezen felül
még utazok is, 's Szemere — leborotva
ta á bajuszát. Az Ezeregy Éjszakának m
kér kötete jelent-meg, 's alkalmas kelete van
Auróra is kijött, Londoni rezek helyett, á min
Vörösmarty nevezi, fa rezekkel.

Schiller sírjáról számomra szakasztott e
lékes előre is köszönöm, 's annak idejében el
várom.

Hölgyem 's leányom, ki már beszéln
's járni kezd, igen nagyon tisztelik, én pedig
Tónival együtt ezerszer csókolván, maradok
változatlanul

barátja
Fenyéry

Kedves Schedel Ur!

Mi gyakran emlegetjük. Emlékezzék-meg
maga is néha rólunk, ezt chajtja, 's te
jek boldogságot kíván

barátnéja
Thaly Júlia

Tretter tegnap itt volt az Iliásért,
Cserhalmot fordítja. Azt mondta
hogy Januáriusig kész lesz.

U. J. E' levelkére ne fösvénykedjék egy bő válasz
irni, 's postán egyenestt lakomba utasítani. Mész
ros utsza 692. szám.

Jan. 19d. d. u. 2. órakor. 11.6 78

Édes barátom!

Nőm valamivel jobban van; nyelve
tisztább; álma nem huzamos,
de jó izű és frisítő; széke teg
napelőtt volt; de azolta nem.
Az orvossággal, utasítása sze
rint él reggel 7 órakor és est
re 4kor veszen három ka
lánnal. Böfögései vagynak
de ritkán; fájásai is á fő
ben, derékban, és lábszárakban,
de türhetőn, 's rövid ideig.
Irja-meg édes Ferim á tovább
bi rendtartást erre kéri; és
csókolja

barátá
Stettner

U. J. Tretternek forditás végett
adja-által Kölcseynek ezen
dalát: Kertemre szelíden &c.

Dū 22a dan.

O

Rss Extracti Aconiti

grana quatuor

~~Resinae Guaiaci~~

~~scrupulum unam~~

— Absinthū

scrup. duos

O Pulveris herbae Marubū albi

dr. unam.

Extr. Marubū albi

q. s. ut f. m. pil. g. pil.

~~Hro~~ 60. Conspergulum

~~rad. Polypodii~~. Dad scac.

semin. anisi.

S. Háromszes napjában 5 pilulu

bevendő.

Rss ~~Pulpae prunorum~~

~~Cremoris tartari~~

Pápa, Oct. 30d. 1833.

Édes Ferim!

Aby sokféle volt Pesten léteni végnapjaiban elfoglaltatásom, hogy semmiképi sem
rehettem időt látogatásodra. Ezért bocsánat. De ujabb bocsánat azért, hogy követ-
kező bizományimmal terhellek hogy:

1, á levelet á Mlgos Előbülőnek

2, á Jutalomkérdéseket á Társaságnak 's

3, az ide zárt lapot Bajzának méltóztassál általadni.

Kedves hölgyedet tisztelem, téged pedig minden barátinkkal egyetemben csó-
kollak, 's minden szándéklatitokban legjobb sikert kivánok

barátod

S. Gy[illegible]

Pápa, Janz 3d. 1835.

13

Édes barátom!

Kívánságod szerint itt küldöm á szótár nálam levő ivét. Reménylettem, hogy most á múlt ünnepek alatt megkészíthetem; de magamnak irnom lehetetlen, mert rövid látásom miatt egyenesen nem irhatok, á hajolva irást pedig melyem vagy inkább májam ki nem állja; ollyan irót pedig kinek á nemet dictálni lehetett volna nem találtam. Magam sajnálom leginkább, hogy szavamat illy fontos tárgyban meg nem tarthattam.

Csodálom hogy Helmeczy Székely Kronikáját tőlem kéri. Én Pestről eljöttöm előtt minden barátim' könyveit visszaadtam, vissza az öveit is; és szeremsére meg van nálam Ezsiás ur' megismerő levele, hogy 1832d. Octy 1jén Helmeczy' számára többek között: Székely István Chronikáját is által vette. Kiránok áldással gazdag új esztendőt

barátod

S. Gy[illegible]

Bápa, Oct. 27d. 1838.

14

Édes Ferim!

Bátorkodlak egy barátságos kéréssel terhelni. A' pápai Casino által gróf Széchenyi olajban festett képének megszerzésére felhatalmazva levén, a' mult Septemberben, Budán a' várban, országházutczában, 128dik szám alatt Kremner József' üvegkereskedésében, tanláltam a' nemes grófnak Schöfft által csaknem életnagyságban festett térdképét, 's azt pompás rámástul 120 pengő forintban ki is alkuttam, olly fentartással, ha hogy arra a' Casino' egyezését megnyerhetem t.i. a' summára nézve, mivel én csak 50-60 pforintig voltam magy bízva. Tegnap sükerült a' Casinot ezen pompás képnek, ha bár magunk erőltetésével leendő, megvásárlására bírnom. Ennél fogva kérlek igen nagyon, hogy leveleni vételével, minél előbb Budára, az én költségemre, átrándulni, 's azon képet, ha még megvan, számunkra lefoglalván, Kremner urat a' végett megkérni méltóztassál, hogy azt minél előbb fénymázzal (firniss)ben vonatván, egy alkalmas tokba úgy becsináltassa, hogy parasztkocsin rázódás által is semmi kár benne ne essék; hogy a' midőn, talán még a' héten, egy oda menő alkalmatosságtól, a' 120 pforintot 's levelemet veendi, tüstént általadhassa. A' bepakolási költséget, levenbennek átadója 's a' kép átvevője, meg fogja tenteni. Édes Barátom! igen le fogsz kötelezni ezen kérésembeni buzgó eljárásoddal. De azon fölül az úgy is érdemli figyelmedet, mert én félek, hogy ha most ezen képet meg nem kaphatjuk: a' mi oeconomicus utunk, kik úgy is igen sokalják egy képért a' 300 váltó forintot, meg fognak egy lithographált képpel is elégedni, a' minek ugyan minden privatus magyar' házában kellene, de Casinoi teremben nem illő csak annak lenni. Csókollak 's barátinkat üdvözlöm

barátod
Stettner György

U. J. Válaszolj minél előbb csak egypár sorral is.

3

Pápa, Jun. 2d. 1844.

15

Édes Ferim!

J. é. Februárban, a Visfaludy-társa-
ság itteni pártolói számára, az Ev-
lapok 4d. kötete helyett, 1 példány,
a 3d. kötetből küldetvén hozzám:
azt ide csatolva viszsza utasí-
tom; kérvén ennek 1 negyedik kö-
tetteli kipótoltatását.

A veled használat végett
közlött Csokonayanakat, azokkal
együtt, miket több leveleimben
sürgetve kértem, egy csomóba köt-
ve, légy szíves Hartleben bolt-
jában letenni, hogy annak ki
irott utalványom felmutatása
mellett, ottan keresendi, átad-
hassák.

Csokonay iránt, Csurgóról,
még választ nem kaptam;
fogod venni, mihelyt megérke-
zik. Isten veled!

[signature]

Pasit 8/10

Sz. 778.

PÁPA

RECOMANDIRT

Tekintetes Schedel Ferencz urnak, 778.
a magyar Akademia Tiszteletteknek
tiszteletteli
Győrnek

recepisse mellett.

6/4

Pesten

Pápa, Dec 13d. 1845.

17

Édes barátom!

Ah napokban fog eljöni Pestről Szentmihályi Sándor Juratus ur, kit én úgy utasítottam, hogy indulása előtt pár nappal szóljon be nálad, nincs-e valami küldeni valód hozzám? Kérlek tehát, hogy általa, ki különben is Bertha Fiscalis urnál föltalálható lesz, küldd-el:

1, a Kisfaludy-társaság Évlapjait, magam és 4 pártoló számára.

2, az Akademiai Értesítő IVd. évének 4d. és 5d. Számait, mivel legközelebb Vinczétől, igaz, hogy az en hibás emlékezetem következtében, csak a 6d. és 7d. számokat küldted hozzám.

3, a Nemzeti könyvtár IId. folyamának 1, 2, 3, 4 és 10 füzeteit; ha a Vinczétől hozzám küldött 5, 6, 7, 8 és 9 füzeteket, ne talán a Csokonay munkái körött tett barátságos fáradságaimérti kedveskedésül szabad vennem. Mert a korábban hozzám küldött elsőbb füzetek 1 példányát, én hozzád még 1844d. évnyarán, viszsza küldöttem; Hartlebentől már előbb kapván eladásra példányokat.

Most olvasom a Kisfaludy-társaság pálya-Oposait, 's azokat, ha egyenes alkalom nem akad, postán, sub ligula, legfölebb f. h. 23d. venni fogod.

Isten veled 's a tieiddel!

Bettner Gyula

Küldte

Pápa, Jan. 18d. 1846.

18

Édes barátom!

Á pályamüveket, hogy megvizsgáltatások késedel-
met ne szenvedjen, még December 25dikén
elindítottam hozzád postán; róloki Veleme-
nyemet pedig ide mellékelve van szerencsém
küldeni.

Szent Mihályi urtól küldött 3's 4 füzetét
á Nemzeti Könyvtár II d. folyamának, 's az A-
kademiai Értesítő 4d. évfolyamából hiány-
zott számokat, köszönettel vettem; az 1ső
és 2d. füzet, ugyszinte az Évlapok Vd. köte-
te példányainak megküldése pedig, legha-
marább megeshetik, ha azokat jól begöngyöl-
ve, addresse-om alatt, Geibelnek, olly uta-
sítással fogod átadni, hogy Berger Pápai
könyvárosnak, ki öt á napokban, 's legfölebb
egy hét alatt, meg fogja látogatni, szolgál-
tassa kezéhez.

Isten áldjon-meg téged 's á tieidet.
Üdvözöld Miskát, Jóskát, Gerőt 's á t.

barátod

Stettner Gyula

Tekintetes Tudós Schedel Ferencz
Orvos-tudor és Tanár Urnak á
Magyar Akademiá Titoknokának
's tb. 's tb.

Pesten

Bápa, Febr. 4d. 1846.

19

Édes Jerim!

Az víg Épósokat még Decemberben, 's a' rólok veleményt is, még Jan. 18d., elindítám hozzád, postán; 's az utóbbik alkalommal megkértelek, hogy az Évlapok Vd. kötete illető példányait, 's a' Nemzeti Könyvtár IId. folyama 1 és 2 füzeteit is, tedd-le Geibelnél; kitől azt Berger itteni könyváros zsidó elhozandja. Berger tegnapelőtt jött-meg, 's azt mondja, hogy számomra Geibelnél semmit sem talált.—

Hogy küldeményeim kezedhez mentek, arról hallgatásod tanúskodik. Nem ez iránti nyugtalanságból írok tehát; hanem azért, hogy ha Geibelnél tettél-le valamit, azt vagy viszsza vehesd, vagy elküldését sürgethesd.

Isten veled 's kedveseiddel!

barátod

Pettner György

Pápa, Aug. 10d. 1847.
Vetten Aug. 14.

20

Édes Ferim!

A' Pápai köcdénygyár' ismeretes csi-
gapostája, tegnapelőtt, hozta-meg
Varga Soma könyvtári irnok ur'
küldeményét, az idezárt „Szépészeti
Értekezést"; mit azért sietek
ezennel viszsza küldeni, mivel
most legközelebb bekövetkező E-
xamensink, 's azok elmultával Za-
lába és Somogyba teendő hosz-
szasb utam miatt, egyáltalában
nem érkezem annak nem csak
birálására, de még elolvasásá-
ra sem.

Löw Rabbi ur idején átad-
ta becses küldeményedet, a' Nemze-
ti könyvtár' IId. folyamá 9–13
füzeteit. Fogadd érte szíves kö-
szönetemet, azon kérésem mellett
hogy küldd-meg már valahára
az 1ő és 2d. füzetet is, miket
már többször igértél; hogy teljesen
birhassam az egész gyüjteményt.

Még egy kérést. Az irodalom
röpke terményeiből, mellyek ritkán ta-
lálnak utat a' könyvkereskedésbe,
ha többszörös példány kerül kezedbe
tégy

Pápa
Tudós Schedel Ferencz Or-
vos-Tudor és Királyi Tanár Urnak
a' magyar Akadémiai Titoknokának
tisztelettel

Pesten

8 FEB.

tégy-el mindég egyet számomra, 's viszonzásul, vidékemben, én is fogok efféléket gyüjteni neked. Illyenek, mindenféle alkalmi iratok versben és prosában: predikatiók, iktatási beszédek.

Ha számomra valamit-s talán á Kisfaludy-társaság Évlapjai Cd. kötetét is, küldem szíves leszesz: méltóztassál azt, pecsét alatt, Szombati díszkönyvkötő boltjában, á Kigyó utczában, letetetni ottan én, á vásár alatt, biztos alkalom által meg fogom kerestetni.

Isten áldjon-meg kedveseiddel együtt!

barátod
Stettner György

Erdélyi á Szépirodalmi Szemle 1ső félévét megküldötte; de nem á 2dikat. Kérd-meg öt nevemben, hogy küldözze ezután is; 's á 2d. félév' számai mellé tegye pótlólag az 1ső félév' 2dik Számát is, mit nem kaptam-meg, 's én neki az egész évfolyamot meg fogom fizetni. Mert ámbár

bár elveitek az emjéimtől tetemesen különböznek is: kötelességemnek tartom az egyetlen kritikai lapot pártolni.

[illegible]

21

Kedves barátom!

Ha á Nemzeti Könyvtár 2d. folyamá elmaradt füzeteit, vagy talán egyebet is szíves leszesz küldeni számomra: é soraimi átadója, Körmendy Ügyész ur, egy általad kitüzendő határidőre, kész leszen elmenni érstök; vagy téged szállásáról 's honlétes idejéről értesíteni. Parancsolj velem te is, á miben tehetem, szívesen szolgálatodra leendek. Mikor lesz az idei Nagygyülés? Családod szives üdvözlése mellett csókollak

Pápa, Sept. 25d. 1847.

barátod

Stettner György

Vettem jan. 8 848.

Kedves barátom.

22

Becses küldeményeid' csomóját vettem; de be-
lőle valamint Oct. 1jén kelt leveled, úgy
Sophoklesnek részemre szánt ajándékpél-
dánya, 's Toldi is kimaradt. Ezeket te-
hát, valamint a Nemzeti könyvtár IId.
folyamá 1, 2, 3 füzeteit is, mik nélkül
elképzelheted az egész gyüjteménynek, mint
csonkának, előttem nagy becse nem lehet,
légy szives Tarczy urtól pótlólag megkül-
deni. Én most a Rectori aprólékos aggságok
által igen el vagyok foglalva; de remény-
lem, rövid idő alatt igen érdekes viszon-
ajándékkal fogom meghálálhatni sziversége-
det. Addig is kérlek, hogy a napi irodalom
röpke termékeiből ne feledj-el számomra
1 példányt félre tenni.

Sophokles' és Tacitus' eladás végett küldött
5 példányait el fogom árultatni; de kérlek viszont
téged hogy a Hisfaludy-társ. Évkönyvei azon l-
tán 7d.) kötetét, mellyben Arany Jánosnak ál-
talam birált költeménye „az Elveszett Alkot-
mány" foglaltatik, küldd-meg részemre.

Egy pár irodalmi régiségről és nikay-
ságról közelebbi alkalommal. Addig is ölel-
lek

Pápa, Dec 15d. 1847.

barátod
Pettner Gyula

Tekintetes Toldy Ferencz Magyar Tudomiai Titoknok urnak Ez

6

Pesten

Marko — Peres

Édes Ferim!

Én az Academiai Értesítőnek csak töredékeit birom. Kérlek légy szíves velem á magad teljes példányait közölni, hogy legalább láthassam: mi hiányzik nálam. Ha á Nemzeti Könyvtár II d. folyamá 1ső és 2d. füzeteit (miket már, többizben igértél) 's á Kisfaludy-társaság Évlapjai 6d. 's 7d. kötét is megküldenéd: igen lekötelezmál. Ölel

Pest, Apr 12d. 1849.

barátod
Zádor Gyula

24

Édes Jerim!

Én már 4 hét óta á szobából sem voltam-ki, mert hurutlázban sínylem; pedig szeretném veled holmi észrevételeimet közölni, különösen Csokonai' életirására nézve. Látogass-meg tehát, ha érkezel, valamellyik dél után. Isten veled.

Pest, Dec. Od. 1849.

Zádor Gyp

Tekintetes
Toldy Jeremiz Ur
Urnak

helyben

Tekintetes
Toldy Ferencz Ur.
nak 2

Helyben

25

Édes Cferim!

A' multak' emlékéért sokat elbíró türelmem' tanúsá-
gául vedd, két utóbbik leveled után, é sorokat,
mellyekben nyilvánítom, ~~tudtul adom~~, hogy viszonyaim, miket
te nem értesz, vagy érteni nem akarsz, nem en-
gedik Kazinczy Cferenczczeli levelezésem' közzé té-
teléhez megegyezésemet adnom; mit, elégséges ok
nélkül, az általam igen becsült 's szeretett Ka-
zinczy Gábortól legkevésbbé fogtam volna
megtagadni. —

A' közlöttem leveleket vissza kaptam. Te
abban is bántást keressz, hogy azokat nem egye-
nest hozzád küldöttem, hanem, még pedig harma-
dik kéz által, Vörösmartynéhoz! Ámde, ha hig-
gadtan tekintenéd á dolgot, azt kellene kö-
vetkeztetned, miszerint én nem csak hinni, de
tudni, 's szükség esetén bizonyíthatni is kiván-
tam, hogy azon levelek Vörösmartyné bele, egye-
zésével mentek sajtó alá. — Élj szerencsésen!

Bécs, Nov. 23d. 1859.

Zádorm

Jóth Lőrinchez 26

Igen tisztelt barátom!

Tegnap vettem az Akad. titoknok levelét, mellyben az 1854tól 1859-ig megjelent jog- és államtudományi magyar munkák közül (mellyek sorjegyzékét azonban az eddigi szokás ellenére nem közlé) á 200 # nagyjutalomra, 's á Marczibányi féle 50 # díjra ajánlandók iránti véleményadásra emlékeztet. Téged vagyok tehát bátor, tapasztalt szívességedhezi bizodalmam szerint, fölkérni, hogy azon munkákból, mellyek, véleményed szerint, az érintett jutalmakra ajánlhatók volnának, egyegy példányt, számomra, megvevén, hozzám postán minél előbb felküldeni méltóztassál, hogy felőlök October 5dikéig véleményt adhassak. Engedelmet kérve ez alkalmatlanságért, tapasztalt barátságodba ajánlott, tisztelettel vagyok

Bécs, Septz 20d. 1860.

igaz barátod
Zádor Gyula

I. Barátom!

Ezen Mundák jegyzéke nálad bizonyosan meglesz. – Kérlek légy szíves, – azén könnyelt sígemre is – ezen jegyzéket közölni velem.

Szivedi

Zöchly

Bécs, Oct. 19d. 1860.

27

Édes Cferim!

A' Császár cferencz tiszt. tagróli emlékbeszédet, ha más hivatottabb egyéniség nem vallalkozik rá, ne careat vate (qualicunque), el fogom készítni; csak arra kérlek, hogy a' szükségelt életirási és irodalmi adatokat, mik, a' mint hiszem, az Akademia' levéltárában léteznek, méltóztassál, minél előbb, hozzám juttatni. Ostvánodat üdvözlöm az apai nyomdokon kezdett irodalmi pályán, 's tisztaszívemből kivánok neki hasonló buzgalmat, kitartást és sikert! – Éljetek boldogúl! Maradok

igaz barátod
Zádor György

A' Vísfaludy-társaság' részére, gyüjtendő pártoló tagok számára küldj hozzám aláirási ívet.

3

Vett pl. 9857 Bécs Julius 3 Kán
1857.

29

Nagy érdemü titkár ur!

Bátor vagyok, a m. akademiai könyvtár
számára első munkámból egy példányt
megküldeni, mely alkalommal legyen
szabad t. titkár urhoz egy fontos kére-
lemmel is járulnom. Gyermek éveim
óta táplálom az eszmét: Ázsiát beutazni,
tulajdonképen az urali és kaukazusi
tájakat. Utazásom célja nem akar egyéb
lenni, mint az őseinkre vonatkozó mon-
dákat az érintett helyeken tanyázó, velünk
rokon népfajok ajkáról ellesni és összegyüj-
teni. Hogyha célom elérhetem, azt tartom,
hasznos szolgálatot teszek nem csak nemzeti
őstörténelmünknek, hanem egyszersmind
a világtörténelemnek is, a menyiben az
europai viszonyokat átalakitó népvándor-
lások ismeretlen okait földeriteni segi-
tendem. Én hivatalnok vagyok a cs. k.
belügyministeriumban Dr. Wurzbach könyvészeti
irodájában és ezen állásomat nem akarván
elveszteni, utazási engedélyt szeretnék kiesz-
közölni bizonytalan időre. Erre nézve folya-
modnom kell Bach minister ő Excellentziájá-
hoz, mely folyamodásomhoz egy nyilatkozatot
kellene kapcsolnom, melyben a t. magyar aka-
demia érintett utazási célomat nem csak

3

magyar történelmi, hanem egyszersmind átalános
művelődési szempontból is hasznosnak és kivánatosnak nyilvánitja. Tehát ily nyilatkozat kieszközlése végett fordulok t. titkár urhoz kérelmemmel, melynek teljesithetését vagy nemteljesithetését illetőleg legyen szabad a lehető legrövidebb idő alatt a választ elvárnom.

Legmélyebb tisztelettel vagyok

Zajzoni

In der administrativen Bibliothek des k. k.
Ministeriums des Innern.

Hogyha első küldeményem elhibázott módja, melynek tilos voltát nem is sejtettem, t. titkár urnak kellemetlenséget okozott, bocsánatot kérek. A cs. k. postahivataltól rám szabott büntetési összeget kifizettem és ezennel külön küldöm a levelet és külön a könyvet, melynek külsején az utazási viszonyok nyomokat hagytak hátra, mire nézve nagyon sájnálom, hogy jelenleg nem szolgálhatok más diszpéldánnyal. Mi az utazási tervemre vonatkozó akademiai nyilatkozatot illeti, elegendő lesz, ha t. titkár ur csak egyedül is nyilatkozni sziveskedik.

Tekintetes Indós Professor Úr!
Hedves Barátom Uram!

Magam is az Orvosi Tár Rimü folyó irást, elöfizetés mellet meg-szerezni kivánván, annak árát ezen Levelkébe Zárva, olly szíres kéréssel küldöm, hogy á ki jött Munka részeit méltóztassa Krausz Füszerszámal Kereskedőhöz által küldeni, á ki által küldvén azt á Sógorom Török Apaticariusnak, kezemhez szolgáttattni fogja. Bár tsak azt olvashattnám benne á Doctorokról, á mit á Bétsi Med: Jahrbücher eggyik részibe olvastam á Paticariusokról, hogy annak

ai

Tekintetes Júdós Orvos Doctor
Bugát Pál Úrnak Királyi Vendes
Professornak, s az Orvosi Tár Czimü
folyó irás hagy érdemü eggyik ki
adójának &c. &c. barátságos tisztelettel
Pesten a' Wurmhoffban

Bucsán 1854. dik évi April hó 10én

33

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Köz tudomásra esvén, miszerint a Magyar Muzeum tisztelt Szerkesztősége honunk történeteit, — ha csak közvetve is — érdeklő régibb okleveleknek lapjaiban helyet enged, bátor leszek a Tisztelt Szerkesztőségnek időről időre több levéltáramban eredetiségökben található érdekesebb régi okirományokkal Másolatban szolgálni s pedig a Gara családot illetőkkel is, minthogy ezen családnak levéltára, Gara Borbálával, eldődöm Báró Zay Ferencz hitvesével és hires családja utolsó csemetéjével már három Század előtt Családom levéltárához csatoltatott.

Ezen alkalommal szerencsém van VI-dik Sándor Pápának Családomnak megajánlott és levéltáramban eredetiségében lévő 1502dik Majus 16ról datált bünbocsánati levélnek

Másolatát

másolatát, ellátva az illető felvilágosító jegyzetekkel, becses lapjaiba szives felvétele végett, ide mellékelve átküldeni

A ki nagybecsü jóvoltiba ajánlott megkülönböztetett tisztelettel maradok

Tekintetes Szerkesztőségnek

alázatos szolgája

Gróf Zay Károly.

Buczány 1854. aug. 14 én.

Tekintetes
Különösen tisztelt Úr!

Igérétem szerint szerencsém van Tekintetes Uraságodnak ide mellékelve átküldeni másolatban, leváltáramban eredetileg bétező legrégibb oklevelét a Gara családnak, és élő utódinak származtatását azon kéréssel, miszerint Tekintetes Uraságod szíveskedném mindkettőt az új magyar museumban fölvenni és közzé tenni. —

Nagybecsü jóvoltiba ajánlott, megkülönböztetett tisztelettel maradok

Tekintetes Uraságod

alázatos szolgája

Gróf Zay Károly

U. i. Szíves engedelmével idönként folytatandan ébeli küldeményimet.

Zayugrótz 1860ki évi November 20kán

Tekintetes
igen tisztelt Úr!

Nem tudván magamon másképen segiteni, reménylem, miszerint Tekintetes Uraságod ezen kis kéréjemnek eleibe terjesztését rosz néven nem véjendi.

Én maga idejében Pesten az 1860ki új Magyar Museumra, az akkori Felhivás szerint, Geibel Armin Könyvárusnál előfizettem, és ismételt irásbeli felszollitásokra, valamint ismerősseim személyes közbenjárások daczára, eddig még csak az 1860ki évi 4. első füzetet (: ide értve az Aprilisit:) vettem kezeimhez, holott, mint a Lapokban olvastam, már az Augustusi füzet is megjelent.

Ennélfogva szerencsém van Tekintes Uraságodat, mint az említett folyóirat kiadóját bizalmasan megkérni, hiveskednék eszközleni, miszerint a hátralévő jelen évi, Májusi, Juniusi, Juliusi és Augustusi füzetek, hozzám, Tornócz, Nagyszombat felé – Bucsányba Nyitra megyében intéztessenek, valamint az illetőknek meghagyni, hogy kötelességeikben ezentúl pontosabban járjanak el.

Reménylvén, miszerint Tekintes Uraságod ezen kis kéréjemet teljesiteni hives lejend, igen becses jóvoltiba ajánlott, meghülömböztetett őszinte tisztelettel maradok

Tekintetes Uraságodnak

alázatos Szolgája

Gróf Zay Károly.

Tekintetes Szerkesztő Hivatal!

97

A' múlt hónap 26án nehány mathematicai feladatot a' tekintetes Szerkesztőséghez beküldeni bátorkodtam vala. Azóta azoknak megfejtésén, bizonyos czél' kitüzése mellett, dolgozgatván, egy új sokszorozási módot fedezék fel, mellyet – minthogy az csekély belátásom szerint és mennyire a' számtudományban jártas vagyok, eddig elé esmeretlen vala; használata pedig legalább némelly esetekben jónak s czélszerünek látszik – közlésre méltónak tartván, a' tekintetes Szerkesztőséghez becses lapjai számára ezennel beküldeni viszont bátorkodom, azon alázatos kérésemmel, méltóztassson irományomból a' nyelvbeli hibákat kijobbitani, mert megvallom még most tanúlok jól magyarúl.

Egyébaránt ajánlván magamat a' tekintetes Urak~~ak~~egyébe maradok mély tisztelettel

a' tekintetes Uraknak

(Debreczen Majus
20. dikán 1839.

alázatos szólgája
Zengedy István

Mathematicai feladatok.

1.) Egy emberbarát hazája jövendőbeli jóllétét kivánván némi részben elősegitni, egy köz„intézetnél leteszen 10.000 forintot többek közt olly határzat mellett, hogy annak kamatja évenként a tőkéhez csatoltatván szüntelen rendes nevekedési állapotban tartassék és legalább 200 évig semmi abból el ne vé„tessek. Mire nevekednék ezen alapit„vány 100–200 és 300 év alatt öt per„centen?

2.) Ötven év múlva az intézet, mellynél a tőke letéteték, a környülményeknél fogva a következő ötven évre elhatározza, ezen alapitvány kezelésére külön gondviselőt rendelni, és pedig minden tiz évre mást, egy percentet a tőkéből minden év múltá„val kezelési dijjul engedvén. Mi az öt gondviselő közül mindeniknek tiz évi fizetése? Mi lesz igy az egész ala„pitvány 100 év le folytával?

3.) Száz év múlva a következő ötven évre az intézet ismét úgy rendelkezik, hogy a gondviselők bizonyos és egyenlő évi fi„zetést kapjanak, az egész tőke ekkori fél percentjét, mint ötven éven keresztül

Száztól ötöt kamatozandót (vagy már kamatozottat, de nem kamat kamatját számítva) e' végre fordítván. Mi az évi gondviselési díj? És mi leend az alapítvány 150-dik évi végével?.

Z.

Köszöntési módja. Rochester gróf, ki elméneszége-és gonoszsági-ról egyiránt ismeretes vala, Barrow híres mathematicussal találkozván igy köszönté ezt: „ön szélgája a' föld középontjáig.“ „Én pedig a' gróf úré – felel ez – az ellentábuakig.“, ettiau Doctor úr, szélgája marandok a' legalsó pokolig.“ „Engedelmet kérek, ott gróf urat hagyom.“

Tekintetes Szerkesztőség!

Nem tudom hogy szül el, de belőlem erővel literator akar lenni. Igaz, literatori szenvedélyem meglehetős volna, de tehetségem, anyagi és szellemi vance hozza? – már az más kérdés. Már csak minden esetre kiszállok a' sik tengerre, pedig azt mondja egy bölcs:

A' magasan tornyozó tengerre ne szállj ki; hajócskád
A' csendes folyamon mindig, bátrabban elúszik.
Itt parthosszan zöld rétek mosolygnak elődbe.

De hiszen if jinak mondja ezt a' bölcs, tehát én nem veszem magamra. Egyebiránt is ha az ember nem próbál, se nem nyer, se nem veszt. – Itzen küldök a' tekintetes Szerkesztőségnek mint egy két irnyi irományt, de mi végre? – azt nem szükség fonhangon mondanom. A' papiroson „Limpid Water“ nevet látok, mi ha nem csalatkozom – azt gyanitsatja velem, hogy ezt ama becsületes emberek, ott a' csatornán túl, küldötték nekünk. Keresztem tőnik is, de nem találtam illy rendűt, pedig tudom, hogy hazánkban emíl finomabb is jobb papiros is készül. Miért kelljen papirosban is válogatnunk illy alkalommal, amak ismét bizonyos oka van? Ezen két irnyi papiros iratlan 1 5/16 latos nyoma, beirva 1 5/16 latos, tehát a' tinta 1/16 latos nyom. De már mit nyom az irás? Semmit. Nem a' bécsi fontmértékkel vagy mathematice mérve, de szellemi mérlegen talán csak nyom valamit. Csak az a' kár, hogy ezen a' szellemi mérlegen nagyanagy dolog' mérvében valahány emberi szellem, annyi különböző résultatum szokott kijöni, söt neha képtelenség, absurdum is jö ki. Igy történt p. o. hogy egy philosophus, talán a' világot akarván szellemileg méregetni, egyik felől a' semmit tette, másik felől ez egész világot minden anyaga- és szellemével együtt, s ki hisme? – a' semmivel mégis felhuzatá a' világot úgy hogy minden ember azt mondta róla: egyik annyit nyom mint a' másik. Illyen ez a' durva emberi teremény, ha csak szemmel és kézzel nem foghatja a' dolgot, mindjárt tévézi, vagy nehezen találja el a' jó utat. Ennek oka az, mert chemice igen vak anyag' és kevés szellemből van ő alkatva; s mind e' mellett igen szeret szellemeskedni. —

De mind e mellett kivánok becses lapjai számára – ezentúl is valamint eddig valának – sok egészséges philosophust és sok egészséges philosophiát. Philosophusokat, kik minden fellengős, légben tündöklő philosophiát onnan le – a sár- és porba fészkeltet pedig onnan felrántani képesek legyenek; mert csak igaz marad az, hogy minden jó, az az nekünk embereknek való, philosophia, a föld' színétől mintegy öt lábnyi magasra, a koponya' egyenlitője körül találtatik. És ha az onnan feljebb vagy alább száll, a koponya' lakója mindjárt jó éjszakát mond neki. Kivánom szinte, hogy az igazság nemtője felette lebegjen, hogy az igazság bélyegezze hatáskörét, tetteit ezentúlis mint eddig. –

Bátorkodom megemliteni, hogy még nem conjugaltunk eleget – tapasztalásból tudom – azért ezen conjugálásunk nem lenne felesleges; mert hiszen honnan tanúljunk effélét? – A' mathematicait, meglehet, folytatandjuk, de azt csak beküldendő és közlendő megfejtések fognák elhatározni. – Kérem végre a tekintetes Szerkesztőséget irományomat – ha mégis felvételre becses lapjaiba alkalmas lenne – kijobbitani és szükség' esetén magyarázni; mert valamint magyarnyelvbeni eddigi gyarapodásomat nagy részint becses lapjainak köszönhetvén hálával tartozom, úgy mind ezt mind ezutáni tanitását hálaérzettel vcendem.

Egyebiránt magamat a tekintetes Szerkesztőség kegyességébe és jó indulatába ajánlván maradok mély tisztelettel

a tekintetes Szerkesztőségnek

Debreczen April. 26án 1839.

alázatos szólgája

Zengedy István

Tekintetes Úr!

Mivel á Szerkesztőség, több rendbeli felszolitásomra ő tartott méltónak ő mondom válaszra (: mit ő is kivántam :) hanem még csak igazságos, s teljes jogu kérelmem tellyesitésére sem, mellynek következtében á majd ő fél év előtt be küldott illy czimü értekezésem (: á Szonoklat toilettje :) á fel ő vétel esetében hozzám, pósta utján vissza küldését sürgetém; — azért bátor vagyok egyenessen á Ts ut meg kérni, ha ezen érintett irományt á ki szabott uton hozzám vissza küldeni szives lenne.

Illy.

Illyféle bánásmódok /: mellyek fájdalom! főkép nálunk magyarokná[l] bőven divatoznak :/, s' egyeber köz[t] ném[i] anyagi, de azért még is lényeges hibá[k] miatt, n. Különben, mivel azok iran[t] igen kevés tekintettel viseltetnek a' Szerkesztő hivatalok, kiknél hetekről hetekre, sőt hónapokról hónapokra egén szüzeségben tartatnak — a' folyóiratok — okozzák azt, hg a' magyar folyó iratokból — elly sok teljes számú példányok, a' Szerkesztő[k] nyilványos kárával maradnak fen.

Egyébiránt vagyok.

Tr. Ugrd.

tisztelője

Nyitrazerdahelyi Lőrin[cz]

Raptissime X^bre 14^rie 837.

A' Szerkesztő hivatalnak! 41

Mivel a szegény Candidatusnak, ki erősen tanul magyarul, az Athen. és Figyelmező, kinek számára azt tartom. /: ámbar havonként a' Cassinónk-belit is olvashatná :/ rosszul irt nevem alatt egyszerre több számban, és késön jött meg; ebből azt sejdítem hg az elő-fizetés el-késett, mi n. az én hibám, hanem Committenseim hibája, kiknél a' pénz még December 4^kén, és igy elég jókor, le vala téve.

Czímem és a' póstak is hibásan vannak adva; — ezek "pozsony "N Tapolcsány" amaz illy egyszerű legyen "Nyitrazerdahelyi Lőrinczner.

— Tudom hg jó magyar Athenást imi, főkép ha a' Speculativus nézetek el-mellőztetnek minden várható jutalmat felül halladó, sok ó nagy munkába kerül; tudom hg ennek szerkesztetése ki-terjettebb s' több mint Lexiconi tudományt kíván; — de azért a' Szerkesztőségnek még sem szabad az illedelem határán túl lépni, s' valakinek igaz jogu kérelmét meg tagadni: — már helyette szinte

magam szégyenlem, midőn sokszor kért értekezésemre vissza n kaphatom; – tán csak n kerülne annyi munkába? azt nevem alatt póstára adni. – vagy pedig egy-két sorral meg irni, "Vere nobis abstersimus cum Tuo értekezés" s. a. t. "csak hg már valahára vége szakadna ebbeli követelésemnek.

Nyitra Zerdahelyi Lőrincz

U. I. – A 7dik Számban Szerdahelyi Szinésznek "Felvilágositása (: amint minden hegyekezés :) nem Athenaeumba való, annál is inkább, mivel az ottan érintett vég-verseket, mint kor- és keresztényi szellemel ellenzőket, és igy á jobb s gyöngébb érzelmekkel össze n férkezhetőket védni n lehet, még á bohózat firmája alatt sem, különös közönség lenne az, melly illyenekben örömet és mulatságot találna.

Tekintetes Dr.
Ab ide mellékelt értelezést, az Athenæum számára
küldöm, a' Reggelicalt jiczig Hecknapt Gustav
Emlény nevü Zsebkönyvbe ajantom; ha czéd a'
fölvételt meg ń eidemelnéd kérem elsö postával
hozzám ujsza utasitani.
Ab ide zárt 10 pf. bol tessé 6 pf. dat az
Athenæum számára, maidó felévi elöfizetésül meg
tartani 4 f. p. T. Helmeczy úr adtal adni szinte elö-
fizetésül egy példány Gelenkiona illy czim alatt "Mögö-
bárd Bibra Maria Sprengnár Pyrtra rendatelyi kárely
ur hitvesénéd Pozsony f. N. Tapolczany, mindezeknél kérem
az illető Nyugtatványokat vagyok. igaz hü kisztelöje.
Elias Unac.
Kapt. Sinne Jun. 1837.
Körnicz m.

529

Tekintetes
Dr. Schedel Ferencz
umar
Pozsony f. Pest
franco Recepisse

berment.

man	25	12	30
apr.	5	12	30
apr.	17	2	25
—			
febr.	4	5	—
—	12	25	—
		82	25

*) a 11 m – 11 apr.

Áldás á Honra!

Tekéntetes Tudós magyar akademiai Titoknok és egyetemi könyvtár Igazgató Ur!

Kedves, mert honfi kötelességet teljesitek, midőn, /: á magyar akademia czéljaihoz képest: „á tudományokat magyar nyelven mivelni" számos nagyobb értekezések után, mellyek tőlem, főleg á történelem terén, különféle lapok- és füzetekben, magyar nyelven megjelentek:/ jelenleg „Á Pápai fejedelmiség és birtok" ról, magyar nyelven irt, önálló történelmi munkáiskám egy példányával, az Akademia könyvtárának, szolgálni szerencsém van.—

Ide csatolok egy más tisztelet-példányt, fenn czimezett, mélyen tisztelt akademiai titoknok és egyetemi könyvtár Igazgató Ur számára is.

Egy harmadik példányt pedig küldök á magyar egyetem könyvtárába; hisz á tisztelt pesti egyetemhez, kettős édes kapocs füz: á pesti egyetemben nyerven á hittudori koszorut 20 évvel ezelőtt, s ezen egyetem hittani karának kebelezett tagjául is kineveztetvén egy évvel ezelőtt, az irodalom terén megjelent némelly csekélységek végett.—

Fogadja tekéntetes tudós titoknok és Igazgató Ur! é három példányban, á magyar nyelvü tudományosság és tisztelt Személye iránti őszinte hódolatom és nagyrabecsülésem némi zálogát, ki, honfi érzelmeibe ajállott,— maradtam

alázatos szolgája.

Dr. Zerich Tivadar. s. k.
erdélyi egyházmegyei áldozópap,
püspöki sz. széki ülnök, s házasságügyi
tanácsos,— á károlyfejérvári lyceumban egyházi jog és történet-tanár,
s á pesti magyar tudomány-egyetem
hittani karának kebelezett tagja.

Ftes Tudós Titoknok és Igazgató Ur
Károlyfejérvár. Septem. 19. 1860.

45

d. 26ten Januar 1830.

46

Mit großem Bedauern habe ich seit längerer Zeit Ihrer Hoch
u. Ihre erkaltete Freundschaft gegen mich bemerkt, ohne daß ich einen
triftigen Grund gefunden habe, trotz ich mich selbst in Gedanken darum
gefragt ~~habe~~, woher sich eigentlich der Anfang Ihres kalten Benehmens
schreibt. Nur der Abend, wo ich in Ihrer Gesellschaft beim Hrn. Prof.
Hecker war, brachte mich auf die Vermuthung, daß der Grund ~~[illegible]~~
unserer unglückseligen Disputation über Chemie, die wir einige Tage
vorher hielten, u. in der ich aber bis jetzt noch keinen Punkt gefunden
habe, der zu einer Feindschaft hätte Veranlassung geben können.
Sey dem, wie ihm wolle! Soviel sage ich Ihnen aufrichtig, daß
es mir um Ihre Freundschaft sehr leid thut, im Beweis davon ist
dieser Brief. Ich muß Ihnen beyfügen, was ich Ihnen nie unter
die Augen gesagt, sondern stets nur meinen Gefühlen überlassen haben
würde, daß ich Sie, seit unserer glücklichen Begegnung in meines Vaters
Hause, stets geschätzt u. geliebt habe, was Sie wohl aus meinem Betragen
u. meinen Aeußerungen gegen Sie gemerkt haben konnten. Strenge ge-
nommen kann ich dieß aber nicht bei Ihnen voraussetzen; denn wie
wäre es sonst möglich gewesen mich so zu verkennen, und sich auf diese
Art gegen mich zu nähen, wie Sie es bis jetzt thaten, der ich Ihnen
doch stets mit Zuneigung u. Aufrichtigkeit begegnet bin, u. zwar
einer Beleidigung wegen, die ich bis jetzt habe noch nicht ausfindig
machen können. Nehmen Sie folgendes als meine Rechtfertigung; — „ich
habe nie im Sinn gehabt Sie zu beleidigen." Mir zum Troste sagt
mein Innerstes, daß ich stets als Freund mit Achtung u. Liebe von

Ihnen gedacht u. gesprochen habe, wo ich nur Gelegenheit hatte, daß Sie es bis jetzt nicht eingesehen haben ist Ihnen zu verzeihen, indem Sie mich nicht ganz kennen gelernt haben, und dafür kann ich nichts. Anders und mehr kann ich Ihnen nichts sagen, überlegen Sie ~~es~~ selbst noch einmal ~~Ihr~~ die Ursache, woher sich die Feindseligkeit schreibt, u. beurtheilen Sie dieselbe jetzt noch einmal, aber indem Sie meinen Worten die größte Aufrichtigkeit zutrauen.

Diesen Brief ~~war ich mir~~ an Sie zu richten, war ich mir selbst schuldig, hat er den Erfolg nicht den ich wünsche, so habe ich mein Möglichstes gethan. Wollen Sie es aber der Mühe werth den alten Weg der Freundschaft von Neuem wieder mit mir zu betreten u. zu gehen, so haben Sie die Güte und besuchen uns ~~morgen~~ heute Abend, zumal auch die Zeit Ihrer Abreise immer näher u. näher heranrückt.

Ich wiederhole noch einmal von der Aufrichtigkeit dieses Briefes überzeugt zu seyn, u. hoffe also, daß Sie daraus ersehen, daß es mir nie in den Sinn gekommen war, Sie zu beleidigen.

Ed. Zerwentsch

An
Herrn Dr. Schedel
Wohlgeboren
hier

47

48

Különösen tisztelt
Tekintetes Titoknok Ur!

Az itten, másolatban küldött két okmányt, van szerencsém Tekintetes Ur' rendelkezése alá á Muzeumba küld„hetni. Méltóztassék é parányiságot is — mig mások„kal lehetend szerencsém szolgálhatni — oly haj„landósággal tőlem fogadni, mint minővel én azt küldöm.

Ki teljes tisztelettel vagyok

Különösen tisztelt Tekintetes Urnak
Kapuvárott Augusztus 24ei
1853.

alázatos szolgája
Zerpák Antal m.
kapuvári plebános.

50

Tekintetes Titoknok úr!

Buzgó Lazafiin – baráti indulattal – tisztelettel sietek – ehak most sajtó alól kikerült, költészi eschély darabjaimnak két példányával – négy kötetben – kedveskedni. Egyiket – baráti tiszteletem 'emlékéül megtartván – á mást, az akedémiai könyvtárnak vagyok bátor fölajánlani, már szerencsésített két darabjaim mellé sorozandókat. Nyerjen á' porszem is helyet á' Kolossz mellett – 's kegyeskedjék becses barátságára – emlékére méltatni – tiszteletel öröklő"

Tekintetes Urnak
Kolossz – öszelő" 15-én,
1845.

alázatos szolgáját,
Jeyk Dánost
mp

817 1-4
819 9-12

51

Tekintetes Titoknok úr!

Mult őszi végével, egy innen Bécsbe utazott esmérősöm által, új – Költésetek – czimü mondáné – két példányával-nég könyben – kivántam az académiaa könyvtárt-is a tkts. Urat megtiptelni. Biztosomtól ezek iránt semmi tudósítást nem véve – meg vagy nem adatá-sok iránt bizonytalanságban vagyok. Hálás tip-teleszel vennám, ha bizományom ezed ményét, velem tudatni méltóztatna. Bizonyítást eszdr – becses ba-zárságába tiptelessel ajánlott öröklök

A Tkts. Urnak
Kolosváz - télutó 12-kén,
Sz 21 b.
÷

alázatos szolgája,
Zeyk Dános mp

Orvostudor és m. t. társasági titok-
nok - tekintetes Schedel
Ferencz Urnak, barátsá-
gos tiszteletel

Buda-Pesten.

Pest, ápr. 26. 1864.

Nagyságos Királyi Tanácsos Ur,
Mélyen tisztelt Uram!

Alul írt által szerkesztve Hecknast kiadásában egy anthologia van sajtó alatt mely — Jánni hagomázai által megelőzve — Molnár Borbárától maig a magyar költőnők verseit foglalja magában. A 20 íves gyűjtemény bevezetéseül a magyar irónők rövid — körülbelül 1½ ívre terjedő — történeti és szépteni ismertetése fog szolgálni tőlem.

E körülménynyel egy alázatos kérést vagyok bátor kapcsolatba hozni.

Önnek irodalmi érdemeit, Nagyságos Ur, a mostani időmég nem ismeri egész mivoltában és csak az utókor lesz képes némileg méltányolni azon halhatatlan vivmázokat, miket nyelvünk önnek, mint a magyar irodalomtörténet teremtőjének köszön. Magam azon nemzedékhez tartozom, mely már csak gümölcseit élvezi az ön fáradhatlansága és nagy elméje által létesült eredmézeknek, — küzdelmeit és terhét, a kezdet nehézségeit felfogni alig lehet képes.

Ennek dacára azonban — esedezem, ne vegye Nagyságod tulbecsülésnek, ha magamat itt szóba hozni merem! — senki sincs, a ki ön magas érdemei iránt eleitől fogva több kegeletet érzett volna mint alul írt és ki ebbeli meggyőződésének kifejezést adni, többen várta volna az alkalmat.

Most midőn a magyar szellem termékeinek egy része — és pedig egike az érdekesebb- és becsesebbeknek — általam megmint egész, a közönség kezébe: magam és a kiadó nevében alázatosan

ké-

kérem, méltóztassék megengedni hogy a közv az ön köztiszteleti nevének ajánló a
gise alatt lássan napvilágot – hit az összes magar szellemi é
és mult kincstárnokának joggal nevezzek. – Kérem, közörgön
nem Nagságodért, hinek nevét emlegettetni nincs szüksége –
manet, manserunque est!.. – nem értem, hi ily megtiszteltet
tetésre semmi érdemet nem szerezzem: hanem az irodalom e
specialiter azon uj nemzedék érdekében, melynek ily sölemel
példa, ily szép hatás, nagszerü munkásság sölmutatása most in
kább szükséges mint valaha.

Az egykori – bár rövid ideig volt – tanitvány kéré
sének a bátorságát mentse ki őszintesége és lelkem hazug bók
ra nem szokott egenessége.

A ki megkülönbözteteti hazafini és irótársi tisz
teletel öröklök, önnek

Nagságos Királyi Janácsos ur
Mélyen tisztelt uram

alázatos szolgája
Zilahy Károly

Neuso

No. 351.

55

Ew: Hochwohlgeboren

habe ich die Ehre hiemit zu melden, daß die erste Centurie meiner orykto-geognostischen Mineraliensammlungen von Ungarn in den schönsten Exemplaren zusammengestellt, nur die weitere Order erwartet: an wen ich sie addressiren soll? Sobald ich hievon verständigt werden sollte – geht die Liste ab. Uebrigens that es mir leid, daß ich sie nicht zur Zeit der General-Versammlung einsenden konnte, da ich mich wie gewöhnlich im Lande herumtummelte; ich hoffe aber, daß meiner Gabe zu jeder Zeit die gerechte Würdigung nicht entgehen wird.

Schließlich wiederhole ich meine Bitte in Bezug auf Autographen berühmter ungrischer Gelehrter, die ich in duplo zu besitzen wünschte. Die Nahmen: Szechény, Vörösmárty, Kisfaludi, Tóth Baiza &c. Döbrentei, Kölcsey, Bartfay, Horváth, Szent-Miklóssy, Feyer, Szemere, Kazinczy u. m. a. wären mir nicht als bloße Namens ~~schrei~~ unterschrift, sondern als Briefe oder kurze Sentenzen überaus willkommen. – Genehmigen Ew: Hochwohlgeboren die Versicherung meiner ausgezeichneten Hochachtung, womit sich empfiehlt

Ew: Hochwohlgeboren

ganzergebenster

Neusohl am 5. Oct 1837.

Dr. Zipser

435 pvk. Vett. oct. 26. 887

Ew: Hochwohlgeboren
dem Herrn Dr. Franz v. Schedel
Sekretair der Ungarischen Gelehrten
Akademie
in
Pesth.

NEUSOHL

No. 93.

56

Ew: Hochwohlgeboren

wollen gefälligst meine Freiheit entschuldigen, wenn ich mich in Bezug auf die im Jänner abgegangene Mineralienkiste hiemit erkundige, weil ich darüber bis nun keine Bestättigung erhalten habe. Ich habe sie meiner frühern Anordnung gemäß an Herrn v. Liedemann addressirt und ihn ersucht, Ew: Hochwohlgeboren davon sogleich in Kenntniß setzen zu wollen.

Es würde mich recht sehr freuen, wenn die hochverehrte Gesellschaft mit meiner ersten Lieferung vollkommene Ursache zur Zufriedenheit fände und mich veranlaßte auf die Fortsetzung im Laufe des Sommers Bedacht zu nehmen.

Die wiederholten Anfragen meines Freundes in St. Petersburg führen mich zu der erneuerten Bitte, mich ja recht bald mit den versprochenen Autographen zu erfreuen, da sich bald wieder eine directe Gelegenheit dahin treffen dürfte. Das Paquet kann in der Handlung des Herrn Ludwig v. Fischer in der Wiener Gasse zur weitern Beförderung an mich abgegeben werden.

Einer gefälligen Antwort entgegensehend habe ich übrigens die Ehre mit ausgezeichneter Hochachtung zu sein

Ew: Hochwohlgeboren

Neusohl am 4. März
1838.

ganzergebenster
Dr: Zipser
Professor.

51 pt. Vett. martius Q. 888

Ew: Hochwohlgeborn
dem Herrn Dr. Franz v. Schedel
abzugeben in den Anstaltungsgassen Nr 403
in
Pesth

Nr. 193.

57

Ew: Hochwohlgeborn

Aufmerksamkeit verdanke ich zum Theil die gütige Aufnahme meiner Gabe die ich in Gemeinschaft meines Freundes und ehemaligen Schülers Hon franz v. Kubinyi dem gelehrten Vereine darbrachte, indem wir demselben die 11te Centurie der oryeto-geognostischen Mineralien-Samlung von Ungarn unterbreiteten. — Ich wünschte nicht verkannt zu werden, wenn ich auf jene mich stützend Ew: Hochwohlgeborn Geneigtheit in Anspruch nehme und mich in einer Angelegenheit an Sie wende, da mir Ew: Hochwohlgeborn darüber besten Bescheid geben können.

Die königl: Gesellschaft für nordische Alterthumskunde in Kopenhagen, deren Mitglied zu seyn ich die Ehre habe, wünscht nemlich für ihre zahlreiche Bücherei magyarische Schriften, die sich auf Archaeologie, Geschichte und Linguistik beziehen, zu besitzen, und da mir der ehrenvolle Auftrag zur Anschaffung wurde, so nehme ich mir die Freiheit Ew: Hochwohlgeborn zu ersuchen, mir jene Schriften näher gefälligst zu bezeichnen, die dem Wunsche der Kopenhagner Gesellschaft entsprechen. Freilich meint diese durch die magyarische Uebersetzung eines Prospectus über das neueste Werk des Staatsrathes C. Ch. Raffn: „Antiquitates Americanae, seu „scriptores semptentrionales rerum ante-Columbianarum in America

die magyarischen Schriftsteller zur freiwilligen Darbringung ihrer Werke aufzufordern, aber ich zweifle am Gelingen dieses Vorschlags, ich will daher lieber das Gewünschte selbst ankaufen und es dem Vereine darbringen.

Sollten Ew: Hochwohlgeboren nicht abgeneigt sein einen kleinen Aufsatz über mentionirte Gesellschaft und ihr Wirken in's Ungarische zu übersetzen, und ihn in eine viel gelesene ungrische Zeitschrift einrücken zu lassen, so würde ich Ihnen diesen mit Ihrer gütigen Erlaubniß zusenden. Ich wage nur noch die Bitte mich darüber baldmöglichst verständigen und erlauben zu wollen, daß ich hochachtungsvoll mich empfehlen darf als

Ew: Hochwohlgeboren

ganz ergebenster Diener

Dr. Zipser.

Kesmark am 18. April 1840.

Tekintetes titkár ur!...

Nekem ugyan több munkáim vannak ké-
-hen, a tudás több neméből, de abok
sinitás és tiltázás alá tartozván, mi-
-re jelenleg sem tehetségem sem ked-
-vem, egy előre Homeros Iliaszval
zeretnék tenni kisérletet, mint melly-
-re néfetem zerint nekünk legin-
-kább volna hükségünk. Azért itt
van zeremséen küldeni tekintetes
titkár urnak abból az téneket;
melly már többek tetzését a job-
-bokból kivivta, kikel köflöttem.

Az ortogr[illegible] hiara néfre zeretném az
oi [illegible] ö-vel, a [illegible] fedy [illegible]

Ha tekintetes titkár ur kétséges meg nyeri, kérésemmel oda valnés bátor járulni, miszerint azt nagy be-csü folyóiratába felvenni skörön-ség elébe jutatni szinesskednék; mi-ha történnék, a nemzet a haratá irányjában, alkalmunk lendene kiösmérni.

Vályi és Habó István forditásai fájdalom, hogy meg nézés után, vagy egre hem előtti tartás mellett sem használhatám-fel; mert, amint látt-tetszik, előadási és felfogási modo-rom azokétól nagyban elüt.

Tullius beszéde is le van válam forditva ill. Marcellus ügében.

Az érintett két forditás nekem egedül annyiban jó, hogy kétségbe esnem e ropant vállalatnál a gondolat nem enged, hogy már ök le forditot-ták, és ig lehetetlen benne nincs. Pope és ig járt ezel, az öt meg, előtött forditásokal; ki ir, mind annellett, egy időben már egészen kétségbe esett rajta, ha vajjon le-hetséges lend-e a bevégzés, el annyira, hogy körepe tájón már a nagyszerü vállalattal felhagni akart, s hogy bevégzé, csak némelly lelkes hazafiak bátoritásának köszönhetni.

Ha kitalálna jöni ez ének, és ének nehány példányert belőle.

Én eddigelé 6. éneket magaritottam... a többit is leterem teném isteni hépségü nyelvünkre, csak éljek és tehetségem legen hozzá. Tisztázva a többiből egy sincs; mert körülményeim nem engedik. Munkáimmal nem siettem hog napvilágra jöjjenek; mert mas sokról tapasztalám, hog sokat megbántak. Egész élet kellett ehhez is, hog enyire haladhattam; lévén már közel ötven éves...

Nagybecsü hajlamiba zárkoztan kiváltképi tisztelettel vagyok

tekintetes titkár urnak

M. Sigethen 854 sept 31.

alázatos holgája
Zamboryhipó

Legyzés. Jelenleg alkalmazás nélkül murad tam magam is, nagy családal, és nagyon szomasztó állapotban vagyok.

J. K.

Eszterg. 858 nov. 6.

60

Tekintetes titkár ur!

Ismét eg nevezetességgel sietek meglepni a tekintetes urat. A belátásról és átalakulásról egy két sorocskát ide mellékelni bátorkodom, oly hivés kéréssel, mihelint egy kis figelem-gerjesztés előrebocsátása mellett, azt a nagy közönség hive elébe jutatni kegyeskedjék. Leg nagobb munkám utóljára maradván, a "keresztény törvénykönyv" körüli eszmék, s a gógázatnak tudományi méltóságra emeltetéséről egy két igénytelen ötlet, s a novelés-oktatás üge, mikről, mielőtt az örökké valóságba fölhálnék, még egy két hót e tarka világ fiámak hólni heretnék. Czime "ódonságok".

a münek, melyel leg közelébb föll-
-ni fogok. Ez nagy zajt fog ütni
az á longe paruque tudományos ta-
-dós osztálynál, de a gőzerő, a villany
s az uj hemisphærium körüli diadal-
-mak nekem e részben is bátorságot
nyujtanak a fölhólalásra, és bizto-
-sitják némileg a sikert is... Azért
el fogom ezen ódonságokat is küld-
-deni, a nagy közönség elébe jutandók.

Homer Iliasza és Odüsseiaja, miket
magyar ajknak számára készitek, becse-
lapjaiban, részletes mutatás végett, ma-
megjelene egyszer mátyor, némely éneko-
-ben; mikből én kaptam ugan példányo-
-kat, hanem azok jelenleg mincsenek
kezeim között; azért, (wann es
Sünlich ist) még azokból kérnék
alázatosan és igen szépen egy-egy példányt

valamint e kis szellemtüneményi tan
mutatványjából is. Csak volva
mód és idő, temérdeket lehetne
eszközölni a haza és fejedelem
javára; de his deficientibus csak
azt kell mondani cum Flacco:

"Durum, sed levius fit patientia, quid-
-quid corrigere est nefas."

A küldendőket csak egyszerü ba-
-rátékirás alatt "Zombory Lipót
c. kir. Ibirói segéd urnak Eszter-
-gomban" közfutárral esedezném
utnak inditni.

Nagy becsü hajlamaiba és tapasz-
-talt szivességébe ajánlott állandóul
vagok

tekintetes urnak

tisztelője
Zombory Lipót

61

Tekintetes titkár ur!

Itt küldöm Iliaz XXIII dik énekét is, mely, úz hiszem, nagy tetszésben fogna részesülni; és, úz lehet, ezt olvasván az országban a közönség, akadhat ember, aki felkarolvá e nagyszerü ügyet és Iliaz, általa pedig Odüszeia is, mely hintén már kézen van régóta, valahára szerencsét is tehetne.

Ha méltónak látandja a tekintetes ur, tessék vele rendelkezni, és becses lapjai ban, még egy mutatvány ganánt, azt kiadni.

Ezen ének 800. sorból áll; mi magában nem sok;

az eredmény pedig, aránylag
jelentékeny hordereju.

Heretném cs. kir. koronaörökös ő fenségének ajánlam
de nem találtam benne mé
eddigelé kivihetőséget. Ped
10000. f. sött 20000 ft is kellen
kiadatásához, a zene és
képirodalmi tényezők hoz
járultával. Mik által, kel
kiséretében, lépneföl e mon
digne két nő! k. o.

"Most pillants lábamra hatalmasan egy
Athéne!..."

Ez csak egy sorocska, de k
sem a zenekültöt Megének
sére! (Midőn Odüszevs is fa
versenyt, közelgve a pálya
véghez!) Ajánlom e nagyer
versenyt; állandóul maradva
a tekint. urnak tisztelője
Eszterg. 860 aug. 23. Szombony Lipótu

62

Tekintetes titkár ur!

Tisztelgésem alkalmával Iliasz "ver-
seny" czimű éneke iránt, mit
f. é. aug. havában-é avagy jul-
táján volt herencsém, a haza
fine elébe leendő bemutatás
végett, beküldenem, hiveske-
dett a tekintetes ur annak
azonnali kiadását és a töb-
bi mutatrány-közlésekkel
együtt ide leendő megkül-
dését is kegyesen megigér-
ni.

Nagy örömmel volnék
bátor ezen igéretre vonat-
kozólag, a tekintetes ur
jóságát igénybe is venni, és

Mus. 854: II. – 856: VI. – 860: VIII.

és ezennel bizodalmasan meg
kérni, miszerint, nagy b
-chü és bakros teendő
közepette, a mondottak
is egy kis időt forditni és
-kem az eddigelé kijött
nyomtatvány-példányokat
kezemhez jutatni mé
-töztatnék.

Uri családjának és here
-tetre méltó fiának, aki
gemet a pávaszigetre elk
-sérni szivesked ett, hő üdvöz
-lésemet kikérve, tapasztal
igen becses uri hajlamaib
zürkoztan egész tisztele
-tel vagok

a tekintetes urnak
Esterg. 860. oct. 21.

tisztelője
cs. kir. sbirói sag
Zombory Lajó

63

Ich schedel Ferenc.

64

Verehrtester Herr von Toldy!

Im Auftrage meines Gatten habe ich hiemit die Ehre Ihnen und Ihrer geehrten Frau Gemahlin unsern beiderseitigen herzlichsten Dank für Ihre gütige Theilnahme bei seinem Unfalle auszudrücken; er befindet sich, Gott sey der innigste Dank, jetzt schon viel besser, obwohl die linke Hand noch immer geschwollen ist. Sie können sich verehrter Herr Doktor unsern entsetzlichen Schrecken vorstellen, als wir den sehnsüchtig erwarteten Gatten und Vater an seinem Doppelfeste so heimkehren sahen. Doch, Gottlob alle Gefahr ist vorüber! beiliegende 2 fl bitte dem H. Arzte

Ihr Schedel Ferenc.

als eine Vergütung für seine Zeit gütigst zu
übergeben; mein wahrer Dank und besonders für
treugemeinten Rath daß sich mein Mann mag
Hause bringen lasse, ist hiemit noch nicht ausgesprochen.

Zugleich übersendet hier Zomborg den ersten
Theil der Odyssee; es freut mich sehr daß wir in
unserer Vorliebe für dies herrliche Gedicht sympa-
siren; obwohl auch die Iliade voll der unübertrefflichen
Stellen ist wie Hektor, Patroklos, und Priamos
Achilles! Dann das Wettrennen, welches meiner
Meinung nach, von den Ungarn einmal aufge-
das ganze Gedichte zum Lieblingswerke dieser ritter-
chen Nation machen würde. Mein Gatte hatte einmal
den Plan das ganze Gedicht Sr. Majestät unserem
vollen Kaiser zu widmen, doch das sind wohl zu hohe G-

ken.

Verzeihung für mein langes Schreiben, mich hat aber die
doppelte Freude, meinen Gatten außer Gefahr zu sehen,
und in näherer Bekanntschaft mit einem Manne zu wissen,
dessen unermüdliches Streben in Verbreitung alles Edlen
und Schönen schon lange unsere innigste Achtung gewor-
nen, so aufgeregt, daß ich kaum zu enden weiß.

Empfangen Sie verehrter Herr Doktor nochmals
meinen innigsten Dank, die ich mit wahrsten Hoch-
achtung verbleibe

Gran den 26ten November 1857.

Ihre

Sie verehrende
Elise von Zomborg geborne
von Auffenberg

Schedel Terenz.

65

[illegible] Schedel Jerenor.

Brugis 27 Xbris 1828.

66

Domine ac Chare Collega!

Studiis 40 ferè ~~annis~~ abhinc annis relictis, mirum tibi haud videbitur linguam latinam non mihi familiarem remansisse. Nostra in regno tuo nullatenus, Gallica parum nota est. Quapropter latinâ, quae ibi vulgaris est, utor, suppliciter rogans ut has tibi commissas litteras digneris Comiti Du Chatel dari curare.
Ob hoc benevolentiae officium gratias ago maximas, desiderans opportunitatem invenire faciendi quod acceptum tibi esse poterit.
Multâ cum reverentiâ, digne Collega! subscribitur

Humillimus ac devotissimus
Servus

M.D.S. Baro van Zuylen van Nyevelt

[illegible] Schedel [illegible].

21. Febr.

Bruges 10 Februarii 1829.

64

Domine atque Chare Collega!

Aliquo tempore podagrâ afflictus negotiis meis fungere non potui, haecque ratio est cur tuis litteris respondere huc usque tardavi. Excusatum proinde me habeas supplico. Gratias ago tibi maximas pro benevolentiâ, quâ Comiti Du Chatel epistolam porrigere dignatus es. Quod ad sumptus Bruxellis per mensem faciendos strictè necessarios, prout mihi scribis, attinet, illos 250 circiter francorum arbitror, quibus si quis puritèr jentaculo prandioque in diversorio sumendis, cœnâ verò sobriâ in variis tabernis, sicut in plebe moris est, sumendâ, contentus est, benè in hâc urbe vivere poterit.

Dey Schedel Serenis.

Expensæ pro itinere Parisiis Bruxellas parvi mo-
ti sunt, siquidem 60 franci sufficiunt ut bona
commodaque rheda eo celeriter provehari.
Gaudeo te, Domine, mihi dedisse opportunitatem,
qua quid utilitatis tibi facere potuerim.
Imposterum ad servitia paratissimus ex corde te
chare Collega, saluto et cum reverentia subscribo

Devotus tibi famulus
M.D.F. Baro van Zuylen van Nyevelt

Si forte Comitem Du Chatel
ejusque uxori occurris, me
eorum memoriæ commendes, quæso.

n
fait
N.°

gratum
otuisse.
her
nia

Schedel Terenos.

Si forte ... ejusque ... eo

Domino Francisco Schedel, Regio Postae praefecturae Budensis Contra agens, Postaque Pesthiensis minoris Directori.

Pest in Hungaria

tus tibi

vau

Brugis 14 maji 1830.

68

Doctissime Domine

Litteras à venerabili patre tuo mihi commissas tibi petenti liberiter mitto. Quod sumptus pro illis attinet tam parvi momenti sunt ut de his ulla mentio fiat. Mihi pergratum fuit filio meae Collegae quid utilitatis afferre potuisse. Nostra, quod certè non ignoras, administratio semper fraterna fuit. Sperabam in reditu tuo de hâc testimonia praebere, sed id felicitatis evanuit. Felix iter tibi sit, Domine, & reducem te in patriam, rogo velis venerabilis patris tui me ~~ejus~~ amicitiae commendare, de quâ gloriabor, meamque erga eum venerationem offerre. Interim ad servitia paratissimus multâ cum reverentiâ subscribor

Doctissime Domine

Vester humilis & devotus
Servus

M. D. F. Baro van Zuylen van Nijevelt

Schedel Ferenc.

D. London.

Bruge 15 martii 1830.

69

Praenobilis Domine

Haec, quam tibi mitto, epistola à meo subcollegâ cognato, ejusdem mei nominis, soli cum Angliâ negotia quaedam gerenti, inscio me, data ab eoque per distractionem, de quâ doleo multum, aperta fuit. Litterae vestrae, Brugis scriptae, gaudium mihi attulerunt; sed visitatio vestra amica majus attulisset. In reditu vestro feliciorem fore spero dum vestrâ honorabor cognitione in quâ venerabilis patris vestri quasdam novellas communicare voles.

Subscribor ad servitia paratus

Praenobilis Domine

Vester subditus & devotus servus

M. D. F. Baro van Zuijlen van Nijevelt

Ex schedel Verenor.

70

Sch. Schedel Gerenst.

Tekintetes s tudós Titoknok Úr!

Van szerencsém az „uj magyar muzeum" árában idemellékelve 72 pengő frtot küldhetni. Szinte szégyenlem magamat. 1857 már elmult s én még most sem küldhetem meg egészen már nem az elő-hanem utófizetést. A plebános urak nagyon fanaszkodnak. Termesztményeiket nem tudják eladni. Azonban reménylem: miszerint a tavasszal pénzhez fognak jutni és lefizetik tartozásaikat. De ha szükséges, méltoztassék tudositani s a fennmaradt 42 pfr a kezelésem alatti pénzből – bár öszintén megvallom, hogy az ilyesmit kerülni ohajtom – a Tekintetes s tudós Titoknok Úr iránti nagy tiszteletem és szeretetem jeleül szivesen és röktön felküldöm.

Földvány Úrtól a 9. 10. s 11ik füzeteteket megkaptam. Ezekből egygyel többet méltoztatott küldeni; hogy hiány ne legyen: adandó alkalommal visszaküldöm.

Örömmel hallottam Földvány Úrtól, miszerint a Tekintetes s tudós Titoknok Úr a jövő honapban

/.

egri sisztelőit becses megjelenésével szárdékozik meg
vendeztetni. Ha e hír valosúl, talán alig fog vala
oly őszintén örülni mint én. Ki egyébbiránt a leg
nagyobb sisztelettel maradok

A Tekintetes s tudós Titoknok Urnak
Eger, február 17én 1858

alázatos szolgája:
Zrendovics József

U. i. 1858 ik évre előfizetési felhivást vagyol bátor kérni.

Buda 1861. augustus hó 12én

Mélyentisztelt Tekintetes Tanár Ur!

72

Nyilvánitott óhajtása folytán van szerencsém a nálam letett „Alaptörvények" és „Magyarország Különállása" czimü Könyvek példányait ezennel visszaszolgáltatni. Sajnálom, hogy csekély eredménynyel járhattam el.

Ugy az egyik, mint a másik eladott két két példányaért járó illetőséget összesen 4 ftot o. é. tisztelettem nyilvánitása mellett idemellékelem.

Ajánlom magam tapasztalt kegyességébe s mély tisztelettel maradok

Tekintetes Tanár Urnak

alázatos szolgája:
Zsendovics József

Tekintetes
Toldy Ferenc Urnak
a Magyar. kir. Egyetem rendes Tanárának
sat. sat. teljes tisztelettel
Pesten
terhelve 4 Ftal. e.

73

Mélyen tisztelt Tekintetes Ur!

Vagyon örülök, hogy a kisasszonyok szerencsésen megérkeztek. –

Becses levelére van szerencsém válaszolhatni: miszerint a tero nagyon jó és én mindent elintéztem már; de azon egy észrevétellel, hogy ma ő Egy látogatásokat szándékozik tenni, s igy csak hiénap miltoztassanak jöni. Az ebéd 2 órakor szokott lenni.

Még nincs elhatározva, hogy ő Egy vasárnap indul. Hihetőleg magány tanácskozmányok lesznek, melyek itt maradáfát eszközlendik.

Miltoztassék a kisasszonyoknak tisztelettemet nyilvánitani s engem tapasztalt kegyességébe megtartani, ki mély tisztelettel vagyok Budán 1861 aug. 23 ő

Tekintetes Urnak

alázatos szolgája:
Szendrics József

Tekintetes s Tudós

Toldy Ferencz Urnak

egyetemi tanárnák sat sat.

mély tisztelettel

Pesten

Veszprém Dec 18. 1838.

Tekintetes Tiroknok Ur!

Élerpálya czimü régibb kéziratom, mint ez idén második munkám, azon Pápa városában, hol Huszár Gál még 1577d. esztendő előtt már sajtót állított fel, s melly ott mintegy 1640-ig fenn is állottmost újabban felállított könyvnyomó intézetből már kikerülvén, sietek egy példányával Kegyednek tisztelettem jeléül ezennel kedveskedni; az ide mellékelt darabokat illető kezekhez leendő juttatásáért is alázattal esedezvén.

Hogy ezen bár hosszabb ideig megfontolgatott munkám sem ment á nyomtatási hibákon kivül, még irásbeli sőt más lényeges hibáktól is, azt magam is tudom; de vajha szabad volna magamnak azzal hizelkedni hogy – kivált előbbi még incorrectebb irataimhoz képest – az academiai irásmódját követni kivánó lelkiesméretes szán-

dék

Tek. Schedel Ferencz.

dék magából á munkából is kitünik; nohaámagam iránt tart
zó kötelességem ismér annak nyilvánítására készte
hogy csucscsa vázzaistepnekem nem sajátim, han
á szüntelen gondolattal foglalatoskodó, s egészen nem
is jóras szerző figyelmér illyesek annyival inkább
kerülhették, mivel akármit mondjunk, de á megr
zött régibb rossz szokást olly egyszerre, s igen kö
nyen csakugyan le nem vetkezhetni. Azonban
van egy, miben — lehet hibázva, de jót akarva —
különködtem, u. m. á tèvén és lèvén — nek
kétértelmüség' elkerülése' tekintetéből, ámfrant
accent példájára való irásában; de tész
és légyen, má ismér nem sajátságim lève
hihető hogy
á correcturában, csupán személyességimet ke
tén túl is tisztelő lelkiesméretességből hag
tak meg. —

A' tudós társaság' tagjai' munkála
iról az Athenaeum mellett közlött Jegyzékből
tap

pasztalván, hogy abban pályairatok is megnevezvék; jöllehet azok
ha jól vettem észre mind, vagy legalább nagy részben
koszorúzottak, mindazáltal mivel én jelen munkám-
ban á lélektant többnyire s majd csak nem egészen
kivettem volt egy előbb beküldött pályairatomból,
és igy benne többé titok nincsen, de meg hogy á
közönség is egész nyiltsággal lássa á bizony eléggé
munkás tagok' törekvését: ezennel kijelentem,
hogy á psychologicai kérdésre bejött pályairatok
közül á 4dik vagy is á Liriusból fölvett jelszava,
Facturusne &c — az én munkám, ennek á jö-
vő jegyzékbe leendő kitételére is Kegyedet
feljogosítván.

Kivánt életleírásomat, és még á t.
társaság' könyvtára számára is egy, életpálya-
példányt, sőt egy ~~gyermek~~ ilyen kori deák beszédet
is — csupa számszaporitásul idezárván;

egy

Lex Schedel Ferencz.

egy csak á napokban hallott Balatonmellék
tájszóról is bátor vagyok Kegyedet értesítni, és ez a
régi habita szó; mellyel á halászok á vizben ál
vesedett nádat és gyomot értik, melly á vizben m
nedvesedvén (: habitta :) á hullámzás partra veti, és
zelésre használtatik, mint máshol á tőzeg. Végezet

Báro Eötvös ur által kiadandó árvíz k
re én is találván magamon kívül egy (!) előfíz
az idezárt 10. pengő forintoknak illető kézhez kü
désiért – az alkalmatlankodásért bocsánatot k
ve s remélve is, könyörgök; s ennek nénünem
pótlásaul kijelentem hogy Rottenpiller gyor
kocsi intézete minden héten kétszer küldvén h
zánk kocsiait, ez uton nem csak én minde
megkaphatok, hanem az idáig gondolom jután
ért elküldhető csomóhat, én ingyen szívesen
kézhez juttatom Pápára, sőt Zalába is. –

Többire fogadja kérem igaz tisztelettem ismételt kijelentés
mandván

Kegyednek

alázatos szolgája
Zsoldos Ignácz

53 szbk.

Veszprém 13. febr. 839.

Veszprém, febr. 15. 839

Tekintetes Titoknok Ur!

76

Értésemre esvén hogy itt helybeni Hadfogadó Kereskényi János Jó hadnagy urnál, magyar országot illető valamelly érdekes könyv van, nem késtem őtet á honi történetek érdekében, annak az academia részére leendő áltengedésére felszólítni. De nem vala sok kérésre szükség, mert á nemes szívü honfi azont, sőt még más kettőt is, ezenkívül pedig hét darab romai pénzeket is á t. társaság gyüjteményének oda ajándekozván, azokat ezennel itt melléklettben Kegyednek megküldeni van szerencsém; ezen küldeményeknek á fentisztelt ur nevére leendő

köz

Tek. Schedel Ferencz.

közhirré tételeért esedezvén.—

Legközelebb Martiusban lesz Közgy
lésünk, mellyben nem lehetetlen hogy á megye
nemesi pénztárából az academiá kiadatit meg
fogja magának szerezni, s jövendőre rendelni
De illyesmit előre meghatározottan állítni
sőt még reményleni-sem lehet.

Többire fogadja kérem igaz tisztelemnek őszin
kijelentését, á ki vagyok

Kegyednek

alázatos szolgája
Isoldos Ignácz.

Kegyednek alázatos szolgája
Isoldos Ignácz.

Tek Schedel Ferencz.

145 pok.

Veszprém 16/4. 839.

Érk. apr. 19. 839

Tekintetes Titoknok Ur!

77

Folyó évi februar' 19ᵉ köle, s nem tudom mi alkalommal küldött levelét á Tekintetes Urnak, Aprilis 14ᵉ vevén, á mellette küldött Magyar-Német Szótárral együtt; sietek arra mindenek előtt azzal válaszolni, hogy valamint az academia' becses megbizásainak mindenben lehetőségig eleget tenni egész erőmből törekedem; úgy kénytelen vagyok ki-jelenteni, hogy ezen esetben is könnyen teljesitendő valék á tőlem kivántakat, mert hivatalos elfoglaltatásom épen most engede vagy két héti szünidőt, de most már á követválasztás, és törvényfolyamat' kettős

terhei

Kegyednek ... alázatos szolgája
Zsoldos Ignácz

Ter Schedel Ferencz.

miatt, á kitüzött s már most – á levél' elkésse miatt – igl
rövid idő alatt, annak teljesitését – mire fel
litatám – épen nem igérhetem. Bizonyossa
tévén Kegyedet többire arról, hogy hivatal
kötelességemet, á lehető legrövidebb idő ala
teljesitni fő törekvésem leend; egyszersmind
mételve arra kérem, hogy jövendőre küld
nyeit hozzám Rottenpiller' gyorsszekrén, m
hozzánk hetenként kétszer jő, mint legbiztos
alkalommal, küldeni méltóztassék. –

Többire ezen elmaradást á lehetetlenség
gel mentetni kérrén; magamat szives indu
latiba ajánlva maradok

Kegyednek
(:Sierve:)

alázatos szolgája
Zsoldos Ignác

Veszprém Jun 10. 1839.

Tekintetes Titoknok Ur!

78

Magyar-Német Zsebszótár szerint á 657d laptól végig
előforduló mind azon szavakat, mellyek vagy kizáró-
lag, vagy módositott, s közéleti divatjóknál szükebb,
vagy átvitt értelemben, á törvénytudományi osztály-
hoz számitott bármelly fő- és segédtudományok-
ban használtatnak, á SXd nagy gyülés' rendelésé-
ből tett becses felszóllitatásom következésében
ezennel idezárva megküldeni midőn szerencsém
volna, el nem halgathatom azon szánálatom-
nak kifejezését, melly szerint fájlalom hogy azt, á mi rám
bizatott, á legelső határidőre nem teljesithetém;
de azon körülmény hogy az é végett irt hi-
vatalos levelet csak Aprilis 14dik-én vettem,

hozzá

Tek Schedel Ferencz.

hozzájárulván ehhez még á Majus 1-én tartott Köret Vál-
tásunk, melly az utasitás' készitésével nem kev-
bé foglalta el valómat, mint kijátszatáso-
nem fájlalni nem lehete, mentse ki hátram
radásom. Is ez az, minek mentségüli elöteg-
tésére Kegyed' szivességét úgy, mint igaz ty-
teletem' kijelentésének is elfogadására fel-
kérem, maradván

Kegyednek

alázatos Holgája
Ysoldos Ignácz
m. s. s. r. s.

Lex Schedel Ferencz.

Tekintetes Ur! Becses felszólítása' következésében, i azóra
irván valamit, íme küldöm azt olly végből, hogy
ha érdemesnek tartani méltóztatik, habár ki javit-
va is, mindazáltal azon világos feltétel alatt hogy
vele T. Fáy Ur, kinek könyvét én csak ismérteni
kívánom, bírálójául fellépni pedig meggondolatlan
annál kevésbé vagyok, mivel kevés halandó van
kit úgy tisztelyik mint ő" ha mondom ezen jó Ur
meg nem bántatnék, é kis fiskálat á Figyelme-
zőben minél előbb ki jöhessen. Közhivatalbeli
helyezetemet magam esmérvén legjuhább, semmi
polemiába avatkozni nem akarok, igy irtam, á
szerkesztői tisztok leple alatt legyen mondva, á f.
e. Társalkodó 25. i 26. számaiban Philadelphos nér
alatt, minden czélzás nélkül Balla Urra, miért
ő á szerkesztőségre ok nélkül nehezzel. Igy kérem
é kis esmértetést is * vagy ha ez el volna foglalva,
többi

Tex Schedel Ferencz.

Veszprém 4/8 839.

80

Tekintetes Úr!

Becses felszóllítása' következésében ime küldök ismét valamit az Athenaeum' számára; méltóztassék azt ha á t. szerkesztőség jónak látja kiadni. Elég szó volt azon jól vélt indítvány ellen, hadd legyen egy legalább mellette is, s kivált azon folyóiratban mellynek szerkesztői ama jeles férfiunak olly méltó tisztelői. — Én mint illyen közhelyen is föllépetem mellette, s indítványba terém hogy á haza iránti érdemei tenszeti jutalomkép' törvénybe iktattassanak, s ez most is utasítása követeinknek, de elvem levén á polemia kerülése, s azt mostani helyezetem kötelességemül is tévén, esméretlen akaroh maradni é czikkely mellett is. — Ha azonban kiadása helyeslést nem találna, tessék félredobni á hasztalan iradékok közé; engem illyes soha meg nem bántna.

Bátor

Tek. Schedel Ferencz.

több csillag jegy alatt, kiadatni. Ha pedig általánosa[illegible] ezen jeles folyóirat' munkatársai kötelesseiratni mélt[illegible] tatnak, azzal csak én tátnám magamat megtisztel[illegible] Szívesen vétel' esetére az Athenaeum' számára is küld[illegible] hetek valamitskét, ha nem sokat-is, mert terhes hivatal[illegible] de kivált á köver választáskor egy emlérünk által le[illegible] ki-jászatásom miatti fájdalmam, most többet tem[illegible] nem engednek. Chaplij' Polgár tükrére is vannak jegy[illegible] im á Figyelmező' számára — azt mindig oda érvén, hogy a[illegible] fel nem verés, vagy igazítás engem soha meg nem [illegible] na bántani, sőt ez á miért egyszer mindenhorra hönyv[illegible] gök is. — Erkölcstudományom kész; dolgozom á Szbíró[illegible] Manualison is, de ezekről kérek említést nem tete[illegible] valamint megvallom szívesen venném, ha még tava[illegible] ki-jöttö "Életpályám" á Figyelmező', figyelmére méltatna[illegible]

Többire Tettes Vörösmarty is Bajza Urak' [illegible] telése mellett maradok, á Tekintetes Urnak Veszp[illegible] Jun 11. 839. alázatos szolgája

Csoldos

Bátor valék 'Életpályám' esmértetésére v
mar egy izben könyörögni. — Illyesért ismételve al
matlankodni nem akarok mind á mellett hogy es
tetését mind ez ideig mundhatom óhajtva várta
Mindazáltal noha én ezt sem személyem iránti
nézésnek — mire okot tudtomra nem is adtam, —
munkám megvetésének, mintán ez á criticár
nézve mindegy, nem tulajdonitom; sőt kész vagy
azon édes hiedelemben lenni hogy á melly figy
ezek nem érdemelnének á tagtársiság méltatás
i arra hogy á nagy közönség is minél inkább
sa á tagok munkásságát, eléggé tapasztalt folyva
felügyelés kipótolja: illy hosszas elmaradását
hát az esmértetésnek egy előttem tudva levő b
nyos halasztásnak, minek ismét lehet oka, tu

donitrán

donitrán, semmit nem nyugtalankodnék részemről;
hanem azon tanitói szegény intézet, mellynek tulajdo-
na, nagy káár vallván eddig is — mit adatok után
mundhatok — annak, hogy á figyelmezőbeni esmértetése
eddig elé elmaradt, mivelhogy felette sokan ezt
várják mielőtt valamelly könyvet megszereznének —
ennek java és pénzbeli haszna tekintetéből ha azért
merek ujolag, i mintegy pirulva könyörögni, hogy ha
már munkám biráltatást kivált az általam annyira
tisztelt i olly illető birálóról mint Szontagh Ur-
vagy tán Berta i több ahhoz értőktől nyerni szen-
csés nem lehet is, legalább belőle néhány czikket,
tán á 3. utolsók-ból esmértetésül hogy á tekin-
tes Urak közölni szíveskedjenek, kérem megbántásul
vennie ne méltóztassanak. Á ki maradok tisztelet-
tel

Á' Tekintetes Urnak

alázatos szolgája
Isoldos Ignácz.

U. I. Székfoglaló beszédem elkészítém; mennyire felel
meg á vásakozásnak nem tudom, én úgy tetem mint legjobbnak gondoltam.

Tez Schedel Ferencz.

Vesprém 16/9 839.

81

Tekintetes Ur!

Mihelyt – m. augustus' 22ᵉ köle igen becses levelét, á mellette lévő árvizkönyv két példányával, és á már szerzője iránti tisztelettől is fölötte kedves küldeménynyel együtt, vettem: azonnal irtam á polgártükörről bírálatot, mellyet ezennel – az athenaeum számára irt más csekélységgel együtt – tetsző használatra idezárok. Ha ne talán hosszas volna bocsánatot kérek érte, mert sok mondani valómat nem volt időm rövidebben irni.

Á mi szives köszönettel fogadott jeles munkájában fölvett irásmódját illeti, én ehhez nem értvén, mivel mindennek tartom magamat inkább mint grammaticusnak vagy etymologusnak, hallgatnék, ha á Tekintetes Ur különösen nem kivánná véleményemet tudni. Melly ez. Hogy én mint mondám illető bírónak magamat

nem

Tek Schedel Ferencz.

nem tartván, se javalni, se – és annál kevésbé – rosszalni, n
tudom. De – valamint az – usu sicut nummi, a
fönség által elfogadható: úgy még most alig látom
teratúránkat olly állapotban, hogy annak minél i
kábbi kiterjesztését, bármelly intensiva móddal, megs
rítni veszedelmes ne volna. Is csak ezen egy ok
hete á kettősbetűk' általános kiküszöbölése ellen
is, még most használható. Magam pedig – még k
vatalt viselek – á világért sem mernem fölvenn
mert most is kinba kerül mint tisztviselőnek
minden hiába valóságot nagy betűkkel irnom, s
meg kell lenni. Ha még ezt is elkezdeném, úgy j
nék mint á tarasztó, nyárelő is s. e. f. hónap ne
vek használatával, mellyről egy academiai tagnak
is hozzájárulta mellett in publico tiltattam el.
Nem hinné az ember milly akadályokkal kell az
embernek in partibus infidelium küzdeni. –

Illyen

Illyen á curialisnak nevezett – rabulistai – irás-
módunk is, mellyben megszokott – cunctibus – endo, ando-
szegek, magyarságomra is – mint sajnosan érzem-kihatnak,
is igaza volt birálomnak midőn á részesülők, és interje-
cták' fölöslegét megrótta iratomban. – Itt is igaz, hogy
könnyebb á nevetlen, mint á ferdén nevelt-gyermek-
ből jót formálni. De majd az idő tán segít mi raj-
tunk is. – A' kettős szerep játszás pedig rút, de kinos is.

Mind á minimum iránti vitkulyeni, mind az
'életpálya' biráltatása' érdemében tett fáradozását hálá-
san köszönöm. –

Folyó hónap 9-vo volt szerencsém venni tisztoknak
levelét is á Tekintetes Urnak. Mellynek következé-
sében csak bizodalmasan – mert tudom hogy tisztelt
is hivatal külön irást kivánna tőlem – azt va-
gyok bátor ki-jelenteni, hogy én, mielőtt székfoglaló
beszédemet tartharnám, melly kész, is tán nagy gyülé-
sen is használható, semmifélé rendes tagi eljárásba
nem kivántam avatkozni. Ez az oka hogy á tavali

nagy

Lex Schedel Ferencz.

jutalom kérdésébe sem kívánok avatkozni, s nem azért, mivel
kem is vannak két osztálybeli munkáim azon eszt
dőről, mellyek ha egyibe nem, á szavazástóli elzár
tán elegendők volnának. Nem szolgálhatok hát ez
tal én semmi más értekezéssel is. Jövendőre ezt a
jes késsiggel megigérvén. Jutalom kérdésekről gondolkodt
s azokat személyesen Ländékom előadni.
Hanem levészem má egészen kész „Népszer
Erkölcstudományomat" s azt Ländékom bemutatni.
Ebben én á közönnek akarok kézi könyvet
ni, és á magán fogházokbeli rabokonak is; s hahogy a
én adom ki á felekezet szagot fogja rajta érezni az is
kinek semmi jó szaglása nincs. Nem tudom hát, s csa
kérdezni merem, nem volna e jobb ezt az academi
nak kiadni? úgy, hogy én á nyomatási kölcséget el
re kifizetem, s csak á bevétel után kérem kamat n
kül vissza, és még most, á sissa hasonnak egy részéhez
ló jogomat tartanám fel. De azon egy relkülözhetlen
föltétel alatt ha ahhoz érő bírálók Szilassy, Szontagh,
Kállay s s. e. f. arra érdemesnek találják. J. Vörösmar
ty Whoz szeremsém lévén ezt nem tartoma lehetetlennek.
Többire kérem fogadja el igaz tisztelemnek ki jelentésés,
ki barátságos indulatiba magamat ajánlva marandok
alázatos szolgája Szeldes Ferenc
Regyednek

Veszprém 6/2 841.

82

Tekintetes Titoknok Ur!

Megyénkbeni Ghiczi pusztában lakozott közbirtokos, néhai (Gelsei) Biró Farkas Ur, kézíratban levő munkáit, az idezárt végrendeleti kivonat szerint á m. t. társaságnak hagyván: azokat van szerencsém ezennel az academiának beküldeni.

Küldök ugyanez uttal az athenaeum számára is egy – az igaz nem illető – véleményem szerint nem rosz mutatványt, Homerus' fordításából. Ezt egy-Zala Vrgyei Pécseli ref. pap – Simony Imre Ur készíti, s nagy részént az Ilias már kész is, mint mondja, nála. Szeretném ha valahogy kijöhetne; s épen azért küldém á mutatványt is előbb Bertha Sáns

Tek Schedel Ferencz.

Sándor barátomnak, hogy – ha lehet szerezné el, és azonnal ál[illegible]
Kegyednek, becses folyóiratukban, ha méltónak is[illegible]
minélelőbbi kiadhatás végett. –

Erkölcstudományom' kijövete körülfte[illegible]
fáradozását, á legszívesebb hálával köszönöm. Vann[illegible]
saját dolgozatom, vannak á nem épen kevés sajtóhi[illegible]
iránt is – mellyektől még á 'Tudnivalók' sem
mentek – észrevételeim. De tökéletes semmi sincs,
s ezen is lehet tán még idővel javítni. Ará hir[illegible]
tése' érdemében bátor vagyok azonban Kegyedn[illegible]
figyelmeztetni az iránt, hogy á Jelenkorban saj[illegible]
nevé' aláirása alatt, s utána á 'Világ'ban 12. pstr[illegible]
van hirdetve: holott bele, mint á munka' ára, 5. [illegible]
levén nyomatva, gondolom azon ár csak á velinpe[illegible]
dányokra értendő.

Erősen

Erősen dolgozom á 'Szbirói hiratal' körén, s
az első darab már egészen kész levén: úgy hiszem medárdi
vásárkor á közönség' kezében leend.

Többire magamat tapasztalt jóindulatiba
ajánlva – tisztelettem' kijelentése mellett – maradok

Kegyednek

alázatos Szolgája
Szoldos Ignácz

Lev Schedel Ferencz.

Veszprém Juk 13. 841.

Tekintetes Titoknok Ur!

Ezennel idezárva küldöm – magammali hámvetés után tesz-hivatalos véleményemet, az 1840ben megjelent tör-vénytudományi munkákról. –

Bátor vagyok ezuttal Kegyed' szíves figyelmébe hozni az academiai tagok' arcképei' minél előbbi megszerezhetését. Ján Wagner nosse leend vállalkozó. A' gyülés' idejére lerendelhet-ne valami jó képírót, tudom többen találko-zunk kik ezen kapva kapunk. Én részemről kész vagyok fizetni, nem magamért, ám ma-radjon

Tex Schedel Ferencz.

radjak én örökre annélkül: de tagtársaimat égek vágyástól bi
Uj academiánál ez megbecsülhetetlen. Az egész
lehet utóbb folytatni. Ime Kossovics kidőlt, é
mi nyereség volna ön birhatnunk holta utá
lelketlen Linben legalább, az örökké lelkesz. Ig
ő meghalt, ki fog fölötte parentálni?

Többire az augustusi gyülésre szerencsé
reménylvén, nagyrabecsült szíves indulatiba ajánl
va tisztelettel maradok

Kegyed

alázatos szolgája

Zsoldos Ignácz

U. I. Szolgabirói hivatal czimü munkám
már sajtó alatt van Pápán, s még ezérben megjelenik.
A M. Váltójog Vázlata Gáblákban, Augustusra a közönség
kezébe jö. Mutatvánnyal ime egy ivet idezárok.

84

Tenséges ISTVÁN főherczegnek – már mint Nádornak – neve legelső aláirása a magyar irodalom érdekében történt!

Zsoldos Ignácz academiai rendes tag Örökváltság czimü munkája egy példányát ~~adván~~ be az academia könyvtárába, egyszersmind bemutatá ~~Ő ... fenségének – az ország Nádorának~~ fenséges nádornakaak a magyar irodalom iránti ~~kegyes~~ figyelmét, s ~~a nagy férfiú~~ áldott jó szivét egykép tanusító következő levelét:

"Nemes, Nemzetes és Vitézlő Ur! Örökváltság czimü, Nekem, mint már ország Nádorának felajánlott munkája diszpéldányát, Hozzám intézett soraival igen kedvesen vettem, nemcsak azért, mivel ezen beadvány volt az, melly Nádorrá választatásom után legelőször jutott kezemhez, hanem korszerü fontos kérdést tárgyazó e munkának nagy becsét is tekintve

Midőn tehát ezért tisztelt Uraságodnak, ime ezen szinte első Nádori kiadványom által, szives köszönetet mo dok, egyébiránt minden jót kivánva maradtam Czimzett ... ras

raságodnak Pozsonban Sz. András hó 12 én 1847. Jóakarója Ilyván m.

Nádor:

Sietek azt az olvasó közönséggel ~~[illegible]~~ közölni, úgyis mint
ő fensége első nádori levelét; főképp ~~[illegible]~~, mint az irodalom
jobb jövendőjének egyik örvendetes előjelét. Isten tartsa magyar
szivű szeretett nádorunkat! Toldy ferencz.

Közli

Appx

Veszprém Oct. 12. 841.

Tekintetes Ur!

Ugy vagyok szerencsére hogy Pr. Rezeva Ur, „Szbirói hivatal" czímü munkám' kézirata egy részének hozzám vissa küldésére á Tekintetes Ura kérve volna meg.

Mivel még nem kapsam, á legnagyobb sisselessel kérem arra kegyed, mélóztassék utána jár-ni, elküldeses-e má - sán á pá-pai kiedény gyá' rakszárából? —

mely

mer á nyomás fennahad, mellynek ezi[illegible]
egészen kéznek kell lenni.

Válás sürvényi sábláim
valahára elkészülnek. Tanszt mo[illegible]
kéo ir, ös hiriap alaor. Az i[illegible]
csak lép. Igy vagyunk mi ny[illegible]
morúlo kiadó irók.

Többire magamas sapatsala hives
ségibe ajántva tisztelettel mar[illegible]

Kegyed

alázatos holyája
Ésaldos Ignácz

Veszprém 25/I. 842.

86

Tekintetes Titoknok Ur!

Elmúlt már esztendeje (21. Jan 841.) hogy „Népszerű Erkölcstudomány" czímű kis munkám kijött, és ismertetése az Athenaeumban mindeddig még nem jelent meg.

E' munka az enyém volt; de miután az academia azt elfogadta, sajátjává lett. Nem magam, de az academia, és á nem is esmerő közönség érdeke bátorít (sehát) minden álszerénység' félretételével á Tekintetes Urat arra megkérni, méltóztassék azt valakivel – tán az átvizsgáló Szilasy Prof. Ural – vagy bárkivel átnézetni, hadd ismerje á közönség. – Intalomkönyvek, népiskolák, rabok olvasmányai, i t. e' féléh emlitetnek folyvást, és ezt aligha ismerik sokan. –

Azon

Azonban távol vagyok azon nyomorúlt hinsa-
tól mintha én ezt dicsértetni ~~s~~ hajtanám csak, ez ál-
tiányát vagyon is érzem. És ha soha á critica nem
figyelmeztetí az írót nyiltan, hol vegye á javulásra
való öszönt? —

Ez ad academiá moralis, és pénz — érdeke te-
kintetéből elöterjeszteti kérésem. Mellyre csak á tiszta
szándék, és kegyed iránti tisztelet bátorítá

alázatos szolgáját
Isoldos Ignáczos. —

A' Küldöer csomókat helyeikre juttatám.

Veszprém 29/IV 842.

87

Tekintetes Tiroknok &c.

Szolgabirói hivatal' czimü munkám' törvényszéki része á sajtót elhagyta. Közrendtartási része most van munkában.

Sajtó alá el van egészen kesziove legujabb munkám »Nevezetesb' Tudnivalók á Mezei Rendőrségről. Tanulók' számára irta Z-z. 1842«.

Ezt magános foglalkozásom bejelentésekép az academiai szabályokhoz képest midőn jelenteném tiszelettel marandok

A' Tekintetes Uri

alázatos szolgája
Fröldes Sándor

Veszprém 18/VI 842.

88

Tekintetes Ur!

A' napokban megjelent munkámból egy
példánynyal az academiának, és á
Tekintetes Urnak is tisztelettel,
midőn ezennel szolgálni szerencsém
van, egyszersmind az idezárt tagtár-
sainknak szólókat is, illető kezek-
hez juttatni esedezem. —

Nem tudom nem hilyteln-e
kérésem hogy mind az értekezések,
mind az irománypéldák tartalmár-
mint á munka elején és végén van-
nak — az Athenaeumban — helytöltésül
tán lehetne adni. Nekem érdekem
benne nincs, nem 800-nál többen
nem

nem nyomattam, aláírva lett 1 f. 30. k
385-re, á sisztelet példányokkal egy
így elmegy 420. — van még mind
340. — Tessék tehát csak magában
véve á dolgot, tetszése szerint rend
kezni. — Papirost nem illyet vál
sik, hanem mint á Tudtár papir
Csáró idejében; az intézet sem illy
rendelt Hermaneczból, de illyen h
deret, is mit vele mit semmi,
kellett venni. —

Többire magamat szíves
dulatiba is barátságába ajánlva
maradok

A' Tekintetes Ur

alázatos Kolgája
Csoldos Ignácz

Veszprém 29/VII 842.

89

Tekintetes Ur!

Épén ma kapott legujabb munhámmal ime kedveskedem. Nem hivatkodunk ha szinte értekezésecskét nem tudnók is az idén adni.

Ez oskolák számára van dolgozva, de á törvény szavai-hol csak lehete-megtartják. Mi-mivel ama törvény egy kissé contorte van szerkeszere-nem kis feladat volt vám nézve.- Nem akartam kérdés i feleletekben készítni, nehogy könyv, vagyis ész nélkül tanulják á gyermekek. De mégis tettem hátul-még pedig alkalmasint apróbbságokra i menő kérdésekben ugy, hogy ezek á szövegbeli kis számoknak megfeleltek. Már csak ezen combinatióval is élesedik az elme-

azaz

azt hiszem. Elöl á bevezetés fogalmat ad á tanulónak
á tárgyról. Alul á világosító jegyzetek még á t
nicók számára is szükségesek tartoram. Rendsz
i hozam vagy akarom hozni azokat, mik á törvé
ben valóban é nélkül, és ismételve is jönek elő
csoportokban. —

Alakjár világos papirosra azért gondolta
hogy á gyermek ebből is tanulja meg, hogy könyvhi
mocskos kézzel ne nyúljon. Illy csinosabb fo
tum tán á gyermek kedvét neveli, és izlését
javíthatja. Ára, mellynek olcsóságát kérem ki
egyedüli jutalomul, ugy hiszem elég alant van. Ta
idővel ha á publicum veszi tehet olcsóbb is.
Bár á critica hiányait minél előbb kimutatná.

A' dunántuli ref. Superintendencia Pázmándy ajánla-
tára ezt tanítandó kézi könyvül már bevezet. Meg
fog kulderni minden mugyiknak is.

Bocsánat hogy á munkánál i hosszabb beállel lopom
becses idejét; ki marodok

Kegyed

alázatos szolgája
Isoldos Ignácz.

Bécs 29/XI 858.
Vtt. dec. 1. 888

Tekintetes Tiszeknek Ur!

90

Múlt hó 10-kelt, és 20-n érkezett hivatalos levelében az 1848–56-dik-ig megjelent Jog és államtudományi magyar munkát iránti hivatalos vélemény adásra felszólítatván, a közlöm jegyzékben ezis áll:

Patuggyay Imre Meggyerendszer hajdan és most IV k. Pest 1848.

Én ezen munkának I és II. köreszit ismerem, és bírom, de a III-d és IV-d röt megvallom nem tudtam semmis. A kér első 1844-ben jöbén ki, arról most szó, ha a munka ott volna bevégezve, nem lehetne. –

Azonnal rendelkeztem hát itt Haas-nál hogy a nevezett 848-d-ig kiadást szerezze meg. A válasz Heckenasztól az lön

Lt. Schedel Ferenc.

hogy illyes nem leiezik, s nemis küldöre
semmit.

Azután nézelődtem usána és Paulen
Encyclopediájaban azt találtam, hogy
munka 1847 ben jön ki.–

Az ismerettár folytatása file Te
lenkorban Palugyay ilettrajzakép az ál
hogy é mű kér első körete 1844. ba
á III 847 s á IV^d 48-ban jön ki.–

Iraccum hár ismét, s á ma Eggen
gerstöt Haashoz érhezett feletet abbr
áll, hogy é munhának III^d- és IV^d-kö
te nincs.

Heckenast 1858^ki-catalogusában
á Meggerendszernek szimén I és II. körete a
de több nem; hanem á más I. II III és IV. k
de

tetes munka M.O. geograf és szerzsz leirása.

Lelkismérettes véleménye kivánván
adni, egész tisztelettel bátorkodom hár eseder-
ni, hogy nekem á Meggerendszer III és IIII (IV^d)
és 4^d körezett, á kér elsőt birván, akár az aca-
demia kiárából visszaküldés mellett, akár
köngvárusilag (csakhogy ez utóbbi miatt sem-
mi halasztás vagy confusio ne leggen) ngom-
ban megküldeni szivesked ik ugy, hogy én
azt most Redden megis kaphassam.

Tisztelettel maradván kérésem
sikerét okvetlen elvárva

Tisztelettel Urnak

alázatos szolgája
Csoldos Ignácz
r. t.

Lev. Schedel Ferencz.

Tekintetes Tudós Professor Ur! 92

kat köfönhet az Orvosi Kar a Tekintetes Ur
nak: de a Magyar Orvosi réf kettős hálával
tartozik, mind az Orvosi esméret bővítéséért, mind
pedig a Magyar nyelvnek Orvosi fel éllepítéséert.
Adjon az Isten erőt, kedvet és álhatatosságot tőb
bekre is.
Ezért voltak hajdan az Eptendőkről adandó Physicu
si Elő adások rendelve, hogy a java ki vonattatva
ugyanatásban közöltetnek: de nem tör tént. Ha ki
lön valaki valami Polgári Ujságban valamit ki akart
adatni, eddig még fizetéset se vettek be. Ez + az Orvosi Tár + mindent ki
potolhat.
Ez tellyes ispar kodásnak igyekezten több elő fizető
ket perezni: de 3 nál többet nem kaptam. Az Orvo
sok, és a Seborvosok még inkább kegények el sok
Jodvan és se Taxájok se jo fizetések nem lévén
Küldendő az ~~[illegible]~~ Postán Pápára ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ a Pápai Olvasó Társaság kámara 6 Conf. f. 24 kr
Orfágos Szemorvos T. Szabó János Ur Küld 5 —
és kiránja Pestenn Kiliannak adatni.
T. Paar Pálinus Miséri Prior és Seborvos Ur. Tár 6 24
saival Postán Pápára kiránja. Summaban
Küldök Kovács Pál Orvosi Tud. Tanulo Ogyán által 17. 48.
Csak arra kérem a T. Urat, hogy az Orvosi Tár mellett meg maradjon
és az Ujjonez Uzzonez Gyogyások által Gyogyási Tárra valtoztatni meg
[illegible] Pápa Decemb. 5 ik 1835 Szeredy Janosnak Orv. Dr. s. t.

Jekintetes Redactio!

93

Mé ha kedvet találok küldök egynehány orvosi tapasztalásokat az orvosi Tárba. a kór sorba, akár válogatva, akár egy perre akár többörre a mint tettzik, mikor az elébb valoh helyet engedneh, tepéh ki adni. Ha helye fog lenni, ottan ottan többet is küldik. Csak azt az egyet kéven, hogy az drás modon el ne változtattasson: de a nyomtatást orvos ki corrigálja az engim perént. Ugyan is az 1830 Eftendibeli Jud. Gyüj teményben is félvén a kezöktöl s.t. kérten hogy meg ne corrigáljak az engi met, azonban ujra irattak le és a nyom

Paraphe

Jekintetes Judós Bugát Pál Urnak, Magyar Orfág Judományi Közönségé Bénn, Sebarvosoknak, az Egészéget Betegséget, orvosi Szereket és Orvoslást Rendeszen Janitto Urnak s.t. kiilöns tiftelettel

17 f 48 K. fro Pénzel Pesten

edjutt. Lega Recepisen

B Az elsi kis adás a Hara orvosi Tár, kárt tett angiból, hogy abból nem tettzik ki, hogy a 6 f 24 K. fél Eftendei vagy Eftendei prenumeratio? sót ha utóbb nékem nem méltoztatott volna Professor W. Levelet küldeni én se értetten volna. A Posta itt az ide zárt drása percent minden nek azt mondotta, hogy a 6 f sm. 24 K. fél Eftendei és ettöl hanem el ismeltek

nyomtatásbeli hibát se corrigáltak k
(: olly stricte vettéh kéréseimet :) a hon
e, i el cseréltetvén — hacsak
hagyattatván és nem a helyen, lév
magam is alig tudtam meg érten
angi sok nyomtatásbeli hiba vag
azon kis Értekezésben.
Többire töftelettel vagyok

Az Tr. Redactionak

Pápán Apr. 17ki
1831.

kek polgája
Dr Zsoldos

PS. Ugy gondolom az el hunyottakat cursiv
tinkkel jo leff irni parenthesis helye
Az irt Terminusokat csak vélem, nem
lom: ha helybe hagyjak a Moderatusok
ürülni fogok rajta.

Tekintetes Redactio!

Hogy a Patikások is
serkentessenek, mind a
munkára, mind az ol
vasásra mind pedig az
Orvosi Tár gyarapittása
ra, azért tekttem fel
ezt a probát ujjra. Ha
hapnát vehetik az Arak
és helye jut, tepek be
iktattatni az Orvosi Tárba
Vagyok
~~[illegible]~~

Pápán Majus
31ben 1831.

Kiffolgajok
Szoldos Fő Orvos
mp

a Correctio ~~[illegible]~~ ki s
hegy

95

Tekintetes Doctor és Redactor Ur!

Míg az Orvosi Tár valami többel fogit
heten, addig is ennek két Jelentést
közlöm. Ha helye ahad, méltoz
tasson a Tár fegeletébe bé ten
ni. Az originalis Relatiohol
Periodica Relationban annak ide
jébenn emléketen: most pedig
mind a kettöt, a higyvel edjütt,
T. Dr Szabo Ur attal a Facultas
nak bé küldötten. Ott lehet látni,
és a Relatiohat bövebben meg
olvasni, ha ugy tettzik. Tiftelettel
vagyok

Tekintetes Urnak
Pápán Mart. 7ke 1831.

hép folgája
Zsoldos Sandomfi
orvos

Tekintetes Úr!

Különös Tiztelettel való Drága Professor Úr!

Vévén December 12diköröl dátált betses Levelét a Tes Úrnak, mellyben az Orvosi Járnak ki adattatásáról méltóztatik engemet tudósittani; én azt nem tudván, hogy a Homhéd Vármegyebéli Orvosok nem kaptak illyes tudósittást, egyedül magunknak hollónak véltem a Tudósittást, és azonnal a Megyénkbéli Két Kézi Orvosokkal közlötten, kik el is fogadták örömmel; a harmadik Camerály Kézi Orvos német lévén illyetén Magyar Munkákat bajossan olvasgat, és igy nem is fogadta el a meghivást. Tsak gondolom formára meg kerestem volt a Homhéd Máramaros Vmegyei Homhéd Kézi Orvos Urakat is, ezek közüll is az egyiktől vábaht kapván nem tsak el fogadta, de a Pénzt mindjárt nékem meg is küldötte. Innend gondolom, hogy talán a Máramaros, Hathmár, és Beregh Vármegyei Orvosok nem is kaptak Jelentést; azért még azokat is meg próbálom, már most meg keményedvén és tiztelván Nállunk az idő, bátrabban járhatunk egymáshoz, és igy ki vetzen legalább a közellebb valókvak Händékait, és Mihelyest valamellyikről bizonyos lehetek azonnal fogom Tes Uraságodnak tudtára adni.

Addég is tehát még az emlitett helyekről a Indósittást meg nyerhetem, a már bizonyos nég Prænumeránsok Neveit kivántan a Tsd Uraságodnak bé jelenteni: és Mihelyest a Pénzt mindenhelyekről meg nyerhetem, azt azonnal a postán, ha hogy addég bé nem jönnének a Indósittások, még az innend nem sokára induló biztos alkalmatosság utnak fogaredni, tiszteletel bé fogom küldeni. — Én e tárgyba már a Pesthen lakó Hugom által Jelentést tettem ugyan, de az ólta egyel haprodván a Prænumeránsok háma, sőt a Pénz is m a kezemnél lévén, ne hogy késön jöjjek a Jelentéssel, azért a hajtottam ez úttal ezen levelemmel tiszteletemet tenni.

A Prænumeránsok tehát ezek:

1ör Én magam.
2or Hézsmárkij Sámuel úr Ugotsai Héri orvos. per Szöllös. Tiszaujh
3or Wátzij János Úr, Ugotsai Héri orvos. per Szöllös Fekete Ard
4er Bánhidai Bámgárt Bálint Úr, Mármaros Vmeggyei Héri orvos
az orvosi Indony Mestere és Operator. per Szöllös Huszthon

Melly aláratos Jelentésem mellet meg külömbböztetett tiszteletel vagyok a

Tekintetes Úrnak

aláratos Holgája
Du Zsömbörj György

Nagy Höllöjön 24dik Januar 1831.

60 98

Joañes Zündel, professor Bernensis
Domino Francisco Toldy, Academiae
Hungaricae a secretis salutem!

Quum nuper inciderem in
Ladislaum Szolay, virum humanissimum
Academiae vestrae sociam, denuo affulsit spes
tamtumnon desperata, fore ut tandem
oti damnarer, quod de Aviani manuscripto
ud Hungaros exuendo, conceperam.

Nam Hænel, homo Lipsiensis, qui
tius Europae bibliothecas circumeundo
rumque thesauros perlustrando magnam
unctionitatem

nactus est ante hos sedecim annos non
averat (Jahn & Seebode Archiv für Philol.
u. Pädagogik vol. V. fasc. I. pag. 591 an. 18
sibi in vestra urbe degenti in notitiam ve
nisse manuscriptum Domini "Feverjang
Eperies" & ejus titulum se ita transcri
scripsisse:

Aviani Flav. fabulae, numero LXI
In fine explicit liber Esopi. Dei gratias
1416.

Aviani fabulae vulgatae nunquam numerum
LII excedunt, quamobrem Kanelium per
litteras consului, rectene numerum legisset,
responsum vini doctissimi numerum LXIII
confirmavit. Igitur fieri potest, ut XXI fa-
bellas adhuc latentes deprehendamus, quam
alias constet, nonnullas desiderari. Nam
Glossographus ad §. 11. Institutionum
Justiniani Imp. de Societate: Leoninam
Societatem nomen habere scribit ex fabu-
la Aviani, quam hodie fabulam in hujus
libro frustra quaeras.

Kanelius me ad curatores Musei natio-
nis Hungaricae ablegavit quorum nomi-
na quam equidem ignorem nunc te

impense rogo, ut vel illos adeas, vel
Codicis possessorem a unam alteramve e
fabellis quae quadragesimam a secundam
sequuntur describendam curas, si non p
primo obtutu manifestum erit, eas ab
Anonymo Neveleti, vel Abstemio vel a
inter notos a tritos procedere a om
nem spem meam in errore ejus niti, q
falso titulo fabellas inscripsit. Qui
quid impensae in hanc rem erogaveris
~~[illegible]~~ gratus a libenter restituam, impensa
describendi dico; nam facultatem describend
a possessore emere non in animo est.

Scripsi Bernae, oppido Helvetiae
Pridie Cal. Octobr. MDCCCLIV.
Bern, Küssnaus ~~[illegible]~~ Bollwerk 266.

Uram! A pesti papok újévi számában két értekezést olvastam; egyiket elvetettet, másika szenvedést keltett lelkemben. Elvetettet a magyarhoni humanismus- és realismus" fölötti okoskodás; melyet mint a legjobb szándékú szándékú - önfegyülésától mens figyelmeztetéül, minden honát és magát szerető embernek az aljában halával kell fogadnia. Ön, mint az általános emberi kiképzés és nemzetes barátja, helyesen jegyzi meg, hogy a jövő dolog is helyén kívül kár, s nem jó ha más jót elnyom". Valamint hogy „a realismus elvesztésére növelt gazdag nagy Úr fia - nem fogja kézmüves foglalkozását hasznos czéllól tüzetesen gyakorolni, - vagy is inkább folytatni; mert az elsőnek papnak - s pamlagokról nem szokták önkéntes vendekezése intelni... A kölcsönzés illetőleg is szent igazat szól Ön, mondván, hogy tárgyát és formáját oly nehezen találjuk az újkorban, melyben minden csinálva van: legyünk inkább itt maradunk!: nem szemrve; pedig épen most van felsőbb hivatása, - nagyobb fontossága a termesztő anyaemlőjétől elszakadt - s mesterségesen élnő, - elsülyesztett erkölcsiségből kiemelni az ifjú nemzedéket az aljából: a kebel és társas vilag minden rabb tágalé szakadását kiengeszelni". Midőn ezen érzékezés szerint gyakorlott hatásán örömre derültem, — eszembe jutott: hogy a magyar szabadságjelen boros egén - mennyire szükségesek egyes tündöklő csillagok, vezérfényül szolgálva azok... De mivel Ön nevezett kiérdemlett tisztelet van kapcsolva, miért magasztalom én külön, - kit ön nem ismer, s így minél kevesebbre méltatlan?.. bocsájtani kell inkább kérnem, bizalmam, s szeretetem szinte elfárásomért. De mivel magam is úgy vagyok meg győződve, hogy a humanismus - és realismus" czélszerű vegyülésiből lejtőtheszik ki egyedül a népek jövendő valódi nagysága, - boldogsága; külön választva egyiksem vezethet tökéletes büledünk nagy czéljához; sőt e két elvnek, úgy mint testet és lelket, egymással a legszorosabb kapcsolatban kell megélnünk; mert valamint az emberi testet becsesebbé - kiválóbbá, csak a szellem emeli, - úgy szintén a „realismus" és „megjet sülyedéstől megőrzi csak a virágzó „humanismus" tagja; ez iránt kegyelettel viseltetni - s lelkesíteni annyi: mint népünknek saját java, s ebbe dúlása értelmetlenére megtanítani. A másik érzékezés mint mondám: szemrevetést keltett lelkemben. Mert a múlt év utolsó napján, tehát ez új évelőestéjén: „a fantasia csillagokkal be hintett ege alatt" báró „virúló kertbe lopódzva" még is bús komoly kedélyjét üdvözlé a szerkesztő báró urat egyik legkőbb tisztelője. Elmerengve

a „

a báró úr altizadának nagyságán, – mely szomolyos kényelmeinek öszves
emeiben kerül, alig tudja ábrándolni a sokféle kérdések tünkelygéből:
mi vonhassa a szegény báró szellem dús lélekét: a magyar journalistika nem
csak baborá nem, – de alig bizakodásra szemö országaira?... végre szakadt
tál kémlelődési között annak valódi indokára: a szemlélődés ajtajának ezu
jár ismervén fel benne. Mi tudjuk, hogy a szerkesztő báró e honnak fia
is hadott a disösség sugaival fonjuk is körül, mint szemben tisztjeink
meg is: hogy ne nem is sértésnek – minden esetre szivedésnek tiszti – s vad
ja újév reggelén; tár legjobb barátjával az oly tekintésszerét, mely ~~szám~~ a
a magyar szemzés irányaki sajtójának nem tulajdonít nagyobb hatást: „mo
az alló tóban szerzett horcos vízszínen okozott ingadának”... E hasa
lítás a szemnyire hízelgő – annyira kisinyes is... Mint volt szükség
ges ezen újév reggelén, szemire fitsbőr venni a magyar publicistákra
Azért e mert magyarok, s hogy tőle barátok ne legyenek??
Nem fejünk ~~oly~~ igen a kifse szabadabb mozgásról.. De nem is félünk,
mert nem mindenkünk szerint kaf kutja el érzelmül, a házában mi
tős szívek sóhais a szél... Nem is minden tivatarokkal vívott
cserfa eregeti lombjait és suggezgen: – mert jó az isten! nagy
a világ!... Nagy vidéken: csak a tüzi – nemiség már bis tünt
Kornak egy kóron erős gőzszerét mozgató szellemek fárasztá
ki, kik csak tázvolag szavatták kezükben a szárad sorsát; –
mint: Thiers – Guizot – Aberdeen – Metternich stb. és mivel ők kifáradtak a korszellemének. Menálli
nie minden hol nem fogynak a társadalom kerekei balin
ban... Ez hindi a hazalnas Britannia europa díszé
nek szellemi fharosa; mely sohe sem volt erősebb mint ma; és
ott – tagadják bár, mégis csekély szikra erre nézve ifrusetszó.
– Nagy díszünk bár az újra ébredő Germania Nemzetet, mely
a mékony szülze élom szám, eselszövüre, – s lu fiaira egyszerű
vá ismer. Ezmélésével együtt tér ifjúsa bátorsága, melyel
vizsgálgatja sérvei, – és keresi erősségát; társadalmának

gé-

gépezete ámbár meg csak bizog, – de már is jobb irány felé kény
szerre... erős Orszag és szerre ónás a korszellemétől megtö
lésre, bámulásos elötüpesetet szen. Hát a szép keletz hazánk
egykori ellensége – most sorsunkat szétszerel legjobb szomszé
dunk; s a szék birodalom is meg ifjúi erővel, – szellemi erővel, nagy
gyá hatalmasodá lemi úban van. A Magyar szemzés nagy
szerü drámajából ismerni tanulda a világ; jóban meg ismerni, – mint
ismerhesi az emlitett czikk bizonyo ~~szerja~~ Mantchourie sorsát;
Bízunk csak tények szerint: szemlesikodogsád a kormányoknak
módja – és ~~csak~~ ország sorsa? – Valamint a szóltemi kicsher
czegjek igenyei: pedig ezek hozzánk kipesti igazán csak dra
rokrap szépek; s ed minket ne ismerte, – és sorsunkkal ne fog
~~szalkoznek~~ a világ?.. Ez szim kipredenség. De nem is jó akarat
i szépes ~~szerszebbé~~ szemi, – s ezeiről szó marandt kisiő szíében
megingani akarni, mely át minden időben, – évszázlyek közöt:
Szívni szanja „a Magyarok Istenében”... amellenkező mint
midőn a korszellemét le veszközöli a szolgaság szakaszait, – az öldöklő
hadakat; bronyja a szépeket egymásról elválasztó falakat.
Szerveriszül a világ minden szépe! Szépje szenki, hogy ezek
magban egymásszem érdre, – nem is boldogalandnak. Szazegen
is, a szépetnek egyköldös nyelves, – melyek szótárában min
denike külön be szden foglalva, e „szótár” ismét a korszellemé
ben szeresendő. Nyomni fogunk hát, és szegi Magyarokkal
az egyszemes szép világ elemszlegében... Szendszi szünk – így
kennik sem fajuland Magyar Manschourriává.
Mam! Ön szekintsétes tudományos emberk, – így befolyásá
nak is kell lenni jóbbra, – balra a vizdalom szezjén; köszön
dja sztárra az illesi szerkesztőknek szép modjával: hogy a di
déki szépny emberek is gondolkodva kondjátk szokásai, – és szép
szokásba nem minden ámikás szeszik szekik a kárlapokban.

Mg.

meg is írnák olykor ezekfeletti véleményöket, ha az ily magamszerinti ajánlásnélküli embereknek: Zárva nem volna a szerkesztő ajtaja. Versek és regények szükében nem vagyunk, mint tudja termő folyondárok dúsan tényésznek azok... ámbar Berzsenyi kisfaludy - Vörösmarty szellemeiért: melyek pótolva nincseneknek, méltán gyászolhatunk. Mindenek felett sirathatjuk a jelenkornak - s újirányának iskoláját egyedül értő, s követő: nagy hazafi költőnk eltünését Petőfi Sándorban!!

Ha terhére lennének i sorok, - vigasztalodjék,.. mert nem ezélom továbbra is fárasztani Önt. Isten velünk!!

hűtisztelője egy kisbirtokos,

14ik Januar 858.

102

Tekintetes Indó Doctor Ur

Mélyen tisztelt Urunk!

A' protestans lap f. é. 24ik számában előadók némelly okainkat, mellyek arra határoztak, hogy a sz. irásnak, legközelebb pedig az új szövetségnek új fordítását bocsátanók közre. De minthogy az illy munka szerencsés kiállítását csak úgy véljük sikerrel eszközölhetni, hahogy kikérvén magunknak a hozzáértők véleményeit, ezeknek illő méltatása által tökéletesítjük fordításunkat; bizodalmas alázatossággal kérjük tekintetes Uraságodat, méltóztassék Isten országa érdekében e szent tárgyat általában, valamint a részint már megjelent, részint ezentúl a protestans laphoz rendesen melléklendő próbaközleményeinket különösen illető megjegyzéseit velünk közlem, hogy tekintetes Uraságod szives utmutatását haszunukra fordítva, biztosabban haladhassunk kitüzött czélunk felé.

Kik is alázatos kérelmünk megujítása mellett a tisztelet legmélyebb érzeteivel vagyunk

Tekintetes Uraságodnak

Pesten Junius 12kén 1844

alázatos szolgái

Dr. Bloch Mórisz Dr. Székács József

Leg. Schedel Ferencz.

Dr. Schedel Szemelt Magyar Tudós Társaság Könyvtár

Pesten

Alólirt a mai napon, Pesten (szervita-téren a „fehér hajóval“ szemközt) létező nemzeti könyvkereskedésem tulajdoni jogát Pfeifer Ferdinánd úrra ruháztam át. Midőn ezt a t. cz. magyar olvasó közönségnek jelenteni köteleségemnek tartom, szabadságot veszek magamnak egyszersmind azon nagybecsü pártfogásért és részvétért, melylyel a t. cz. magyar olvasó közönség személyem és 15 év óta fenálló könyvkereskedésem iránt viseltetett, hálás köszönetemet nyilvánitani, s azt jövőre nézve utódom részére is tisztelettel kérni, ki bizonynyal minden lehetőt elkövetend, hogy a t. cz. magyar olvasó közönség részvevő bizalmát kiérdemelhesse.

Pest, január 1, 1857.

EMICH GUSZTÁV.

Alólirt, Emich Gusztáv úrnak 15 év óta fenálló nemzeti könyvkereskedését (Pesten, szervitatéren, a „fehér hajóval“ szemközt), a mai napon felsőbb engedelem folytán átvette.

Midőn ezt, a t. cz. magyar olvasó közönség iránti tekintetből, kötelességének tartja jelenteni, siet másfelől tudomásra juttatni: hogy valamint eddigelé ezen, évek óta kedvező hirnévben álló könyvkereskedésnek az volt főtörekvése, hogy a magyar nemzeti irodalomnak emelésére és terjesztésére sükeresen munkáljon, ugy jövendőre nézve is ezen törekvést kiválólagos kötelességeül tüzte ki, s e czélból megragadja a kedvező alkalmat és szerencséjének tartja kijelentheti, hogy minden lehetőt elkövetend, mi által eme czél elérésére juthatni. A nevezetesb magyar irodalmi müvek kiadása, — bizományba átvétele, — s könyvárusi uton leendő elterjesztése: mellőzhetlen hazafias kötelessége leend alólirtnak. És hogy a magyar irodalom termékeinek terjesztését kellő mérvben eszközölhesse, elhatárzá, hogy a jövő április elejével egy nagyobbszerü, több ivre terjedő „Magyar irodalmi közlönyt“ (Bibliographiát) bocsát közre az utóbbi hét évről, — azt koronként folytatandja, s vele, fölszolitás következtében, dijtalan kedveskedik.

Alólirt ezenkivül intézkedett arról is, miként könyvkereskedése az európai irodalomnak bármi nyelven megjelent termékeivel a lehető leggazdagabban legyen fölszerelve, hogy igy a t. cz. olvasó közönség minden kivánatainak megfelelhessen.

A német, angol, franczia, olasz s. a. t. irodalom nevezetesb müveinek megjelenését a „Magyar irodalmi közlöny“ mellett külön fogja koronként közleni, s ez által a fővárostól távolabb lakóknak is kedvező alkalmat vél nyujtani, minden-nemü, bármely nyelven megjelent szellemi müvek (könyvek, folyóiratok, földabroszok, réz-, aczél- s kőnyomatok stb.) megszerzésének legnagyobb pontossággal leendő eszközlésére; egyszersmind kész elfogadni minden, bármely nyelven megjelent, s az europai irodalmi közlönyök által bár hol is jelentett müvek megrendelését, és elszállitását. S ezenkivül elfogad előfizetéseket minden hazai napi lapok- és folyóiratokra, — külföldi (német, angol, franczia, olasz) folyóiratokra, s ezeknek postán szállitásáról gondoskodik, s kedves köteleségének tartandja minden irodalmi tárgyu megkeresésekre kellő fölvilágositással szolgálni, s mindent elkövetni, mi által könyvkereskedése jövőre is a t. cz. olvasó közönség nagybecsü, megtisztelő bizalmát kiérdemelje, s alólirtat pártfogó részvétével szerencsésitse.

Pest, január 1, 1857.

Pfeifer Ferdinánd,
(ezelőtt Emich Gusztáv)
nemzeti könyvkereskedése, szervita-téren, a „fehér hajóval“ szemközt.

Azon tisztelt irodalom-barátok, kik a fenemlitett irodalmi közlönyöket dijtalan megkapni kivánkoznak, szivesked jenek azt az idemellékelt mintán (schema) följegyezni és becses nevökkel és lakásukkal ellátva nekem bérmentve beküldeni.

	Megrendelő neve	Lakása	Utolsó posta
A magyar irodalom közlönyét megküldetni kéri:			
A német irodalom közlönyét megküldetni kéri:			
A franczia irodalom közlönyét megküldetni kéri:			
Az angol irodalom közlönyét megküldetni kéri:			

Pest, 1857. Emich Gusztáv könyvnyomdája.

Tekintetes
Toldy Ferenc
Magyar Akademiai tétaknok sz.
Urnak

Tekintetes Táblabiró és Titoknok Úr!

Nehányan gróf Dessewffy Aurel barátai közöl a' végre egyesültek, hogy az elhúnytnak emlékét a' lélkesb magyar irók segedelmével, egy díszes emlékkönyvvel önköltségükön megtisztel-jék, az eladásból jövő sommával pedig az elhúnyt nevét viselendő valamelly közhasznú alapít-ványt tegyenek.

Dessewffy Aurel felekezet embere volt a' politicában mint minden, ki e' pályán szolgálja a' hazát, mert egy ezen, más egyéb módon gondolja gyorsabban és sikeresben el-érhetőnek a' végczélt: de a' végczélra nézve, mellynek feláldozta erőit, fel-legyen szabad mondani-magát, egy lélek és szív volt minden hü magyarral. „Alkotmány és nemzeti-ség" valának neki is az iker vezércsillag ama czél elérésére, melly neki sem volt más, mint „a' magyart boldognak és tiszteltnek látni."

Midőn jóhazafit tisztelünk, elvonatkozva a' módtól, mellyben nem érthetünk mindnyájan egyet: ne tekintsünk egyebet, mint kitüzött végczélját, mellyfelé lelkesen törekedett.

Dessewffy Aurel e' szempontból nekünk többé nem felekezet embere: ezt el-zárta a' sír, mellyen túl ő mindnyájunknak ne legyen egyéb, mint a' haza hü fia. Azért az emlékjel, mellyet nevének állítunk, nem politicai, hanem tisztán hazafiúi nyi-latkozat.

Fogadja tehát a' Tekintetes Úr szívesen bizodalmas felszólításunkat, melly Kegyedtől is egy virágot kér e' fiatal sírra. Egy gondolat, egy érzéssugár is, vonat-kozással az elhunytra vagy az általa is pártolt érdekekre, hálával vétetik.

Honszeretet és béke velünk most és mindenkor!

Költ Pesten, april 16. 1846.

Gof Rybak Gyula
Ünnepelt

Schedel Ferencz.

Jekinteses
Schedel Ferencz Úrnak, á m. királyi
egyetemi könyvtár Igazgatójának cöbb nemes
megye Jáblabirájának, és á m. s. s. Jicoknoká-
nak

Pesten.

105

N. 4.
674

Chiarissimo Signore!

Una vita consumata nell' esercizio delle più sublimi virtù: la potenza del genio sacrata a' più gravi interessi, alle aspirazioni più generose della umanità non ponno non essere oggetto dell' ammirazione, e della riconoscenza universale. L' Europa proclamò, che tale tributo si debbe a quell' altissimo intelletto, che nella ristorazione della vera filosofia cercò rimedio e conforto a' malanni che travagliano il nostro secolo; a Lui che sublimando la ragione umana alla verità iniziale si propose unizzare la scienza, migliorare i costumi, e condurre il mondo alla Verità sostanziale, assoluta, al Verbo di Dio.

Rovereto, patria di Antonio Rosmini, accolse superba i voti d'Europa; e, chiamati colla voce del suo Podestà tutti gli ammiratori del defunto cittadino a concorrere a un monumento che ne eterni la ricordanza, elesse noi in Giunta a curare le offerte, e procacciare i modi dell' impresa.

Noi crederemmo far onta al culto, onde V. S. I. prosegue la religione, la virtù, la scienza, se non Le offerissimo il destro di aggiungersi a noi per onorare la memoria dell' insigne nostro filosofo.

Assecondi Ella impertanto i voti del proprio cuore, e mediante la Ditta For. G. Hallbauer in Pest, Corrispondente della Ditta Antonio Cofler in Rovereto si piaccia di far pervenire alla *Giunta pel monumento da erigere in Rovereto al Rosmini* quelle qualunque oblazioni, che V. S. I. e per mezzo di Lei i molti amici, vorranno tributare a scopo sì santo e glorioso.

Il valsente resterà depositato e guarentito nell'erario municipale, sin che la somma delle offerte raccolte ci permetterà di pubblicare il concorso al monumento, e allogarne l'opera a chi, per decisione di giudici incontestabili, avrà tra i competitori riportata la palma.

Noi nutriamo viva fiducia, che la cooperazione di V. S. I. e dei buoni, a comune gloria e a incremento della vera civiltà, di breve sciorrà al Rosmini il debito di reverenza e di gratitudine, che Europa gli tiene.

DAL MUNICIPIO CITTADINO

Rovereto a' 9 luglio 1855.

Bar. Cesare de' Malfatti *Podestà di Rovereto*
Andrea Sirosio *Arciprete Prelato*
Paolo Orsi *Sac. Vice-Presidente dell' i. r. Accademia degli Agiati*
Antonio de' Zandonati *Consigliere Municipale*
Eleuterio Lutteri *Sac. i. r. professore e secretario dell' Accademia*
F. A. Marsilli *secretario della Camera di Commercio del Tirolo Ital.*

OFFERTE

Pel Monumento da erigersi in Rovereto alla memoria

DI DONN' ANTONIO DE' ROSMINI - SERBATI

Nome e cognome e titoli degli oblatori	*Patria e nazione*	*Offerte*

Zu Folge Allerhöchst genehmigender Entschliessung vom 26. d. M. wird die achtzehnte Versammlung deutscher Philologen, Schulmänner und Orientalisten in den Tagen vom 25. bis 28. September einschliesslich in Wien abgehalten werden. Indem die Unterzeichneten hiezu ergebenst einladen, ersuchen sie Anfragen und Anerbietungen zu Vorträgen an einen von ihnen zu richten und die für die pädagogische Section bestimmten Thesen baldmöglichst einzusenden. Das Aufnahmsbureau befindet sich im Gebäude der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften (Stadt, Universitätsplatz) und wird vom 23. September an täglich von 10 bis 4 Uhr geöffnet sein.

Wien, am 29. August 1858.

Dr. Fr. Miklosich. Hofrath Ant. v. Hammer.

Aus der k. k. Hof- und Staatsdruckerei in Wien.

107

114

Tisztelt Igazgató Úr!

Becses felszollitása lapunk megküldetése végett igen meglepett, minthogy azon hiszemben valánk mindeddig hogy a nyomda kötelessége erről gondoskodni, különben hazánk iránti szeretetünknél fogva azt örömest rég megtettük volna. Méltoztassék tehát szivességünkről meggyőződni kik ha Uraságodnak úgy tetszik két példánynyal is szivesen szolgálunk i egyébiránt hazafiui tisztelettel maradunk

Tisztelt Uraságodnak

Budán Novemberhó 13ki 1848

kész szolgái
Nogáll János
és
Krotky József
a „Katholischer Christ" szerkesztői.

A „Katholischer Christ" szerkesztőségétől.

Tisztelt

Soldy Ferencz úrnak

a m. kir. Könyvtár érdemelés igazgatójának

megkülönböztetett tiszteletettel

Pesten

Borz utca 222. sz.
2 emelet.

Kedves Barátunk!

Nem tudhatánk meg tagadni magunktól, tanúji lévén ezen hosz-
szas Ország Gyülés folyamattyának, hogy ha bár tsekély
részben is tiszteletünket ki ne jelentsük azon férjfiu iránt,
kiben Nemzetünk méltán kevélykedhetik, ki á köz tiszte-
letet, köz hálát, leg méltóbb jussal érdemli, ki sokszori
szivet 's lelket rázó beszédei által, lelkeinket az igaz-
nak á szentnek ösvényére ragadozván, meg tanita, miként
kelljen egy szabad polgárnak, á maga Fejedelmét ugy szeret-
ni, hogy el ne feledje mivel tartozik Hazájának. Ik régi
világ két nagy Nemzete, á maga polgárait ugy szokta vólt
meg tisztelni, hogy öket hóltok után Istenei közzé szám-
látta; – az újabb mivelt Nemzetek egy mással vetélkednek

jeles

jeles férjfiaik meg tiszteltetésén: mi ifjú polgárai, ezen lán-
golva szeretett Hazának, neque ingenio, neque authoritate cum
iis qui sedent comparandi, – nem lévén képesek ily nagy feldan-
kal mérkezni, az által kivántunk magunknak örömet tenni
's ohajtásinkat, némely részben ki elégiteni, hogy mély tiszte-
letünk emlékezetére, ezen jeles férjfiúnak képét, egy ügyes Mé-
ternek kezei által, a lehetöségig jól találva adjuk, mellynek
egy feldányával kivánván Kedves Barátunknak is, mint
Hazánk eggyik nagy reményü Irójának tiszteletünk 's barát-
ságunk jeléül szolgálni, – azt ide mellékelve meg küldjük.
Méltoztassék örömeinkben osztozni, 's azt tölünk szi-

vessen

vessen fogadni. Kik egyéb iránt magunkat becses em-
lékezetébe ajántván vagyunk

Kedves Barátunknak
Pósony Augustus 17en 1827

szives Baráti
Az Ország-Gyülésén lévö
Ifjúság Megbizottjai.

ZRI, mellyet a' köz tiszteletben álló Asszonyi Egyesület Pest Városának játék-
zinén a' közönség' nagy részvételével előadott, minekutána már több izben nyom
tatásra kérettetett, végre sajtó alá került; 's Beregszászi Pál, Kis János
Horvát István, Berzsenyi Dániel, Döbrentei Gábor, Szentmiklósy
Aloiz 's több jeles Tróinknak aesthetikai es philologiai kritikájikkal
egybekapcsolva, ÉLET és LITERATÚRA czím alatt, a' közelebbi Octoberben
bizonyosan megjelen; 's Olvasóinknak az előfizetés utján leteendő
<u>három forint</u> v. czéduláért kezeikhez szolgáltatik.

Reménységünk vagyon, hogy midőn Zrinyinek kiadásával a' köz
chajtást kielégíteni kívánjuk, azon Hazafitárs, kit e' tudósító soraínkkal
megtisztelünk, nagy becsü segedelmét tőlünk meg nem tagadja; 's
előfizetőket gyüjteni, 's neveiket a' beszedendő summákkal együtt ez
átasítás alatt: **Tiszti Alügyész Szemere Pálnak, Pestre, a'
Vármegyeházhoz**, az Augustusi és Novemberi Pesti Vásárokra
elküldeni méltóztatik. Pest, Junius 8dikán 1826.

Szemere Pál és Kölcsey Ferencz.

Előfizetők:

Schedel
Koronay
Strada.
Báró Wenckheim Mária
Kér

Schedel Ferencz Társunknak
tisztelettel.

Pest.

MTAK – KÉZIRATTÁR

MAGYAR IRODALOM
LEVELEZÉS

4°. 104.

TOLDY FERENC
LEVÉLTÁRCÁJA

XLIX. „Z"

VÉGE